

1911. február 7.
Társa postala
plátó in num.
No. 244716/929.
Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj, Str.
Baron L. Pop
19. Telefon: 18-60. Előfizetési árak:
Előre 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egész évre 1200 lej. Kül-
sős: Havonta negyedévre 6,
fél-évre 12, egész évre 24 lej.
Külföldi előfizetőknek a postai
díjakon kívül a külföldi levél-
díjak is megfizetésre kerülnek.
Külföldi előfizetőknek a postai
díjakon kívül a külföldi levél-
díjak is megfizetésre kerülnek.

VI KELET

ZSIDÓ NAPILAP

Director-Főszer-
kesztő: Dr. Mar-
ton Ernő. Adm-
nistrátor delegat si girant respon-
bil-felelős igazgató: Schwartz Endre
Proprietar—Tulajdonos: Fratinitas
S.A.R.de Editura. Registrul public-
tinarilor periodice No. 43. Dec. 589-
1938. Tribunalul Cluj, Sectia III.

Kedd, február 7.
1939—5699. Sebat 18.
XXII. évfolyam, 30. száma.

VILÁG TÜKRÉ

Fegyverszüneti javaslatot tettek a köztársaságiak

Francia földre menekült az egész kataloni kormány Egész Kataloniát átadják a nemzeti csapatoknak a köztársaságiak

Agullana, február 6. A spanyol köztársasági kormány vasárnap este összeült Agullana közelében és úgy határozott, hogy Negrin miniszterelnök azonnal a közép-spanyol területre utazik. Alvarez del Vayo, a spanyol kormány tagja, aki tegnap Perpignanba érkezett, vasárnap este visszatért Spanyolországba Mendesse pénzügyminiszterrel együtt.

Az Havas tudósítójának sikerült Alluganában pár szót váltania Negrinrel és a köztársasági kormány több más tagjával. Szerintük a köztársaságiak megtekintik minden intézkedést a kormányban a közép-spanyol területre való átszállítás érdekében. A kormány új székhelyét még nem állapították meg. Valencia, Murcia vagy Cartagena jön számításba.

Párizsi jelentés szerint Aguirre, a baszk kormány feje, a baszk parlamenti csoport volt elnöke, ma reggel 8.50 órakor Párizsba érkezett.

Madridi híradás szerint a köztársaságiak hivatalos jelentése így szól: Katalóniából jelzik, hogy a nemzetieknek nagy áldozatok árán, főleg Gerona körzetében sikerült kigazítaniuk előretolt vonalaikat.

Mint Perpignából jelentik, hétfőn hajnali 4.35 órakor megjelent a határon az első köztársasági motoros szakasz, továbbá egy lovasosztály, amely rendfenntartással volt megbízva. A katonákat azonnal lefegyverezték. Reggel 7 órakor újabb katonák jelentek meg a határon.

Le Perpignából jelentik, hogy Negrin Thomas Bilbao Hospitale államminiszter, Segundo Blanco közoktatásiügyi miniszter, Gonzalez Penna igazságügyminiszter és Paulie Omez belügyminiszter társaságában lépte át a francia határt. Autóik számos golyónyomát viselik. Kiséretük valóságos fegyvergyűjteményt tett le a határon.

E pillanatban tehát az egész köztársasági kormány francia területen van.

Franco visszautasította a békeajánlatot

Párizs, február 6. Negrin kocsiján, amellyel a spanyol köztársasági miniszterelnök Franciaországba érkezett, gépfegyvergyőlkötől származó lövések nyomát fedezték fel. Negrin elmondotta francia földön, hogy közelharcot kellett folytatniuk utjuk során. A Franciaországba menekült spanyol miniszterek magukkal hozták családjaikat is.

Párizsból jelentik, hogy a L'Epoque szerint Franco tábornok válasza a Negrin-kormány indítványaira tagadó volt. Franco elutasítja a neki tett javaslatok második pontját, amely népszavazást kért és teljes kapitulációt követel. Franco válaszáat az angol nagykövetség utján szombaton juttatta el a figurasi hatóságokhoz. Azonnal minisztertanácsra ílt össze, amelyen a kormány tagjai kivül néhány más személyiség is résztvett. Negrin miniszterelnök és del Vayo a kapituláció el-

len foglaltak állást. Del Vayo vasárnap megbeszélést folytatott a francia és angol diplomáciai megbízottakkal.

Bérad nem tárgyal Burgosban, csak informálódik

Burgosi jelentés szerint Léon Bérad francia miniszter kijelentette az Havas tudósítójának, hogy tájékoztatói küldetéssel jött Burgosba s azzal, hogy felvegye a szűkebb érintkezést a francia kormány tájékoztatása végett. Ezért nem nyilatkozhatik. Bérad leszögezte, hogy nem azért jött, hogy tárgyaljon, hanem hogy Bonnet számára értesüléseket szerezzen Franco tábornok és a spanyol nemzeti kormány szándékai felől. Bérad kiemelte, hogy „kitűnő fogadtatásban” részesítették Jordana és Espinoza tábornokok. Nem tudja, mikor tér vissza Franciaországba.

Katalóniából szakadatlanul tart a menekültek özönlése Franciaországba

Le Perpignából jelentik, hogy a francia határon ma éjjel a spanyol menekültek ezerszáma gyújtottak tüzet. A határokon túli lejtőkön a menekültek újabb ezrei sorakoznak fel. Reggel fél 7 órakor átlépték a határt Antonio Velas tárcanélküli és Bernardo Giner de los Rios tárcanélküli miniszterek. A menekültek sármalaz állapothoz vannak, teljesen elcsigázottak a farszto meneteléstől és félig fagyottak a határvidéken levő hidegtől. A francia katonák nagy-lelkűen teát és kávéfőzetet adtak a menekülteknek. A menekültek mindenféle fegyvert dobáltak el maguktól, hogy fegyvertelenül értsenek a francia határra.

Times azt állítja, hogy angol közvetítés történt Spanyolországban. Az angol lapok nagy elismeréssel említenek meg Franciaországról a spanyol menekültek befogadásáért. A francia kormány — írja a News Chronicle — megérdemli mindazok elismerését, akikben emberies és demokratikus érzelmek élnek, amennyiben megengedte, hogy a legyőzött kataloni hadsereg francia területre meneküljön azzal a feltétellel, hogy lefegyverezik őket.

Párizs, február 6. A Paris Midi közli, hogy az elmúlt éjszaka folyamán közel huszezer spanyol katona lépte át a francia határt. A lap azt hiszi, hogy ma estig az egész katalóniai hadsereg francia területre kerül át.

A nemzetiek újabb előnyomulása

Burgosból jelentik, hogy a nemzetiek hétfőn délelőtt beküldték Seo Urgel helységbe, 26-ik hadosztályuk pedig folytatja előnyomulását Puigcerda felé. A Leridától északra fekvő területek a nemzetiek kezébe jutottak.

A Reuter perpignani jelentése szerint minden eshetőség elkerülése végett, Franco tábornok személyesen értesítette a perpignani francia hatóságokat, hogy az abban a körzetben tevékenykedő olasz divíziót visszavonták a fronttól.

Perpignan, február 6. A Stefani jelenti: Megerősítik a hírt, hogy a perpignani prefektus (Folytatása a 8. oldalon)

A Hyde Park

Akár járt valaki Londonban, akár nem, legalább hírből ismeri a Hyde Park-i szónokokat. Képpen és írásban már számtalanszor beszámoltak róluk a világ összes lapjai. Az Angliát járó külföldiek első útja rendszerint a Speaker Corner-hez vezet, ahol a legkoncentráltabb formában élük át az angol szabadságot és az angol — civilizációt. Hiszen valóban csak Angliában, ahol a polgári civilizáció és a politikai érettség a legtökéletesebben kiteljesedett, lehetséges ez a nap-nap után megismétlődő szónoki viadal, melynél Isten szabad ege alatt a magával hozott szószékéről mindenki kiálthatja, ami csak a szívében fekszik.

Ateisták és bolondos szekták tagjai szónokolnak a különböző keresztény felekezetek misszionáriusai mellett, cionisták érveivel ölelkeznek a levegőben az angol kereszties mozgalom agitátorainak kifakadásával, Trockij londoni hívei parlamentaris szóharcot folytatnak a brit imperialista szervezetek néprbírunjaival. Az egyik szónok új vallást hirdet, a másik új gyorsírási rendszer számára tobroz híveket, egy ír forradalmár a brit imérium végét jósolja, míg egy másik fanatikus Anglia világuralmát követeli. Egy hórihorgas néger herceg a színes fajok rohamát jelenti be a fehér elnyomók ellen, egy katolikus lelkész a Rómához való visszatérésre lelkesít. Itt-ott neves képviselő áll a rögtönzött szószéken, mellette pedig valami topornyos kültelki alak szegezi ki rongyos zászlóját és talán a világ végét jósolja meg.

Minden szónoknak akad hallgatósága, az érdekesebbeket sok százfőnyi embergyűri fogja körül, az unalmasabbaknak meg kell elégedniük 3-4 áldozattal. A tömeg ide-oda hullámoz és természetesen találja, hogy frakkos urak, estélyi ruhás hölgyek mellett, akik az egyik szomszédos nagy szállodából „rándultak ki”, gyanus külsejű, gallértalan sihederek szoronganak, hórihorgas gárdisták, skarlátvörös egyenruhájukban békésen megferme szemüveges diákok, világforradalmár munkanélküliek, angol korrektséggel öltözött Citybeli polgárok mellett.

A szónokokat a közbeszólások özönével árasztják el, ő vagy válaszol, vagy nem. Ha jól felel, megtapsolják, ha zavarba jön kinevetik, de az ilyen fűszerező epizódoktól eltekintve, a speaker corner hangja és fegyelmzettisége példaképpül szolgálhatna néhány izgulékony parlament számára. Pár rendőr sétálgat a tömeg között, de talán csak évente egy-kétszer fordul elő, hogy alkalom nyíljon a beavatkozásra. Ilyenkor is leginkább zsebtolvajokat fűlnek le. Külömben a szólásszabadság joga itt a Hyde Parkban szent és sérhetetlen, nincs az a hatalom, nincs az a hatóság, amely féket állítana az angol közélet ezen örökéletű hagyományára elé.

Ennek a hagyománynak most feltűnést keltő magyarázatát szolgáltatja H. R. Hamley, Anglia egyik legkiválóbb pedagógusa, — a nevelés tan professzora a londoni egyetemen. A tanárszövetségben tartott előadása során kijelentette, hogy *ameddig a Hyde Park szólásszabadság joga érvényben van, nem kell féltetni Angliát.* Az állampolgár legnagyobb elégtétele, ha módja van arra, hogy kifejezésre juttassa véleményét. Professzor Hamley nem politikai előadást tartott, hanem a beszéd értékét fejtegette a nemzet és a társadalom számára. Szerinte a gyerekeket minél hamarabb arra kell szoktatni, hogy gondolataikat és érzelmeiket beszéd formájában juttassák ki.

AR HÓ 5.
K
vé-
letét
A-nál
ANDOR)
szállitok.
Ferdinand 1.
gy elismerés
vekenységéről
dítására törek
kötelezettséget,
spanyol front
és Franciaor-
jelentette, hog
lyan lesz, mint
ely. Anglia kül-
országokkal való
zországgal való
s. Hangsúlyozta
fontosságát és
nja megfosztan
skedelemben ö
zi, hogy Hitler
és békeállapot
Elismerte, hog
kijelentésében
ar és exportál
t is. Az egész
a bizalomválság
niatt. Ezért ke
Európában é
ek megvalósítá
szovjet london
a külügyi hí
szelést folytat
ai. Beavatottá
a Moszkvának
akította a diplo
országokkal.
ai összekötteté
t-ország tárgyal
entálva, a New
szovjetek újb
a világpolitika
övet látogatás
ban úgy kell t
országok az
itikai együttmű
hatalmakkal.
ad kifejezés
kai körülménye
a szoros együtt
ini utjának hí
Le Jour berlin
sból azt közölte
es Bonnet fran
ljövőben látog
Mind a két lap
külügyminiszte
egcáfolták.
ano gróf február
visszatérőben k
eroneba
apatok
Havas távira
előt 10 óra 30
ellenállás nélkül
várost csaknem
nért a lakosság
menekült a nem
rült az OFA é
Bucurestiből je
bucuresti szig
a fővárosba. E
a brassói OFA
s ügyében a ny
millió lejből edd
találni a hatósá
n pénzügyi állam
Mitifa Constan
egujította Proco
ecu államtitkáro
LUJ NYOMAS
RIMAT

Cluj, február 6.
Ijesen nem hirdet
után mégis mi
valahonnan, hogy
tül fut a kolozs
vasuti kocsik lá
Constanța felé, h
amely elviszi ök
Palesztinába. Lá
lanatok alatt ter
az uccákon, a
lakásokban. A
bizottsága munk
tagjai pénzt és é
óra tájban pedig
autótaxikon és z
ezer kolozsvári
udvar felé, csup
polgár, valame
kamrájuk kincse
megindító abban
egy kis bőrdön z
szoritottak a h
autobuszokon a
érzések izes fe
kumentumait,
tárnák a földön
más felé meg
utitársak, akik
váradról kapta
mindenki tudj
este indult el B
magyarországi
előtte a perron
delegációt enge
niába érkeztek,
helyzetük, a ha
rendkívül élz
don a zsidóság
a perronon, am
ságos dombok
élelmiszereket é
vel elhalmozták
Eze
udv

A kolozsvári
forognak a nag
ifjúsági szervez
vidám fiatal
gondterhes rész
kívül komolyan
ket és a többi
gitségére a dr.
és Lax Salvato
nak, hogy pilla
vonatra a szel
Valahonnan
és cigarettában
és a cigaretták
don, hogy h
Noha több szá
segélybizottság
meg innivalók
kerit és csész
vörös vagy fel
rongat a hóna
összevárosított
nyékbeli traf
kat és a cigari
Befu
udv

Egy fiatal h
tömegben a seg
— Hoztam
— kiáltja.
E pillanatban
vonat, amelyn
a menekülteke
szoronganak,
perronon szor
getnek, szemm
ronon levő as
nek a szeméb
a könnyek, a
dók láttára.
A két első
nök, egykori
tuel, a harna
leányok veszik
a kenyeres z
pohár teát, a
rettákat és le
lapokat.

Nincs má
mindenki oda
kokhoz, isme
egymás kezét
szeretne vala
adni utnawáló

A Zsidó Távirati Iroda jelenti:

Palesztina

A. RUPPIN A ZSIDÓ MEZŐGAZDASÁG FEJLŐDÉSÉRŐL. A Hisztrudthoz tartozó mezőgazdasági kolóniák képviselői értekezletet tartottak Tel-Avivban, amelynek keretében dr. Arthur Ruppin, a Jewish Agency ekzekutívjének tagja nagyszabású expozé tartott a palesztinai zsidó mezőgazdaság teljesítményeiről az elmúlt hét esztendő alatt. Míg 1931-ben csak 27.000 volt a mezőgazdaságilag letelepített zsidók száma, addig ma 60.000 ez a szám. A palesztinai zsidó mezőgazdaság többet alkotott az elmúlt hét esztendő alatt, mint az azelőtti 50 esztendő alatt. 1935-ben a luzerni cionista kongresszuson arról beszéltek, hogy 2500 új mezőgazdasági egységet kell letelepíteni és elhárítani, hogy 800.000 fontot teremtenek elő ezen telepítési mű keresztülvitelére. Azóta 250.000 fontot investáltak a palesztinai zsidó mezőgazdaságba és 500.000 fontra van szükség az azóta létesített kolóniák konszolidálására. Nem könnyű feladat ilyen összegnek az előteremtése, de 160.000 font máris biztosítva van és a többi összegek előteremtésének kilátásai is kedvezőek.

Ruppin ezután a mezőgazdaság konszolidálásának kérdésével foglalkozott és azon meggyőződésének adott kifejezést, hogy a zsidó mezőgazdasági telepítések máris abban a helyzetben vannak, hogy vissza tudják fizetni az általuk felvett kölcsönöket. Sok kolónia — mondotta — ténylegesen és rendszeresen visszafizeti a Mezőgazdasági Banknak a nála felvett kölcsönöket. Különösen öröndetes az a körülmény, hogy a fiatal palesztinai zsidó nemzedék lelkesedéssel fordul a mezőgazdasági munka felé, amelyben léfentartásának alapját keresi. Ruppin végül közölte, hogy egyedül az elmúlt két év alatt 36 új zsidó mezőgazdasági település létesült és bejelentette, hogy a Jewish Agency ekzekutívje külön ügyosztályt állít fel a középosztálybeli mezőgazdasági letelepítésére.

Ezután Berl Katznelson beszélt a politikai helyzetről. Többek között rámutatott arra, hogy a palesztinai nehézségek főleg a náciizmus általános terjeszkedésére vezethetők vissza. Nyilván meg kell mondanunk a barátainknak — jelentette ki Katznelson — a mi palesztinai jogainknak az elismerése nélkül nem lehet szó semmilyen barátságról.

A Keren Kajemeth szónoka felhívást intézett a zsidókhoz, hogy kezdjék meg a „menetelést a hegyekbe”. Palesztina a dombok országa. A zsidók eddig a dombvidékeknek csak 2.6 százalékát telepítették be. A chalucok szabadítsák ki magukat a városból és a faluból és vágjanak neki bátran a hegyeknek, ahol ezek és tízezrek számára tudnának új életlehetőséget teremteni.

PALESZTINAI INVEZTIÓK 1938-BAN. 1937-ben kerek négy és félmillió fontot investáltak palesztinai vállalatokba. 1938-ban 505 egyén, köztük 188 új bevándorló fordult gazdasági felvilágosításért az amerikai-palesztinai gazdasági bizottsághoz. 144 új bevándorló közölte a bizottsággal, hogy összesen egymillió 186 ezer 320 fontot investáltak az országban.

A HUSZADIK SZAZAD „FEKETE KÖNYVE”. A Jeruzsálemi zsidó hitközség előjárósága elhatározta, hogy héber és angol nyelven „Fekete Könyvet” ad ki, amely a jövő nemzedékekkel közölni fogja azokat a borzalmas martíromságokat, amelyeknek a huszadik században voltak kitéve a zsidók különböző országokban. A könyvet többek között el fogják küldeni a demokratikus országok összes parlamentereinek.

ÚJ NÉMETNYELVŰ CIONISTA LAP INDUL MEG PALESZTINÁBAN. Dr. Robert Weltsch, a berlini Jüdische Rundschau volt főszerkesztője, akinek lapját tudvalevően betiltották a német hatóságok, engedélyt kapott a palesztinai kormánytól németnyelvi cionista hetilap kiadására „Weltjüdische Rundschau” cím alatt. A lap a németnyelvi zsidóság egyetemes orgánuma lesz.

TIZ REVIZIONISTÁK TARTÓZTATTAK LE AZ EGED-AUTÓK ELLENI TAMADÁS ÜGYÉBEN. Jeruzsálemből jelentik, hogy a rendőrség tiz revizionistát tartóztatott le, akiket azzal gyanúsítanak, hogy Nathánában megtámadták és megrongáltak három Eged-autóbust.

PALESZTINAI ZSIDÓ TUDÓS A JOGFILOZOFUSOK OXFORDI KONGRESSZUSÁN. Prof. M. Lazarson, a híres zsidó jogász, meghívást kapott az 1939. szeptemberében megtartandó jogfilozófiai kongresszusra,

amelyet Oxfordban fognak megtartani. A zsidó tudós előadást fog tartani a kongresszuson.

Lengyelország

A LENGYEL MINISZTERELNÖK ÉS A CIONIZMUS. Szkladkovszki tábornok lengyel miniszterelnök nemrég beszédet tartott a sejmben, amelyben utalást tett egy beszélgetésre, amelyet Jicchak Grünbaummal, a lengyelországi zsidó parlamenti klub egykori elnökével és a cionista ekzekutív jelenlegi tagjával folytatott. A Jewish Agency ezzel kapcsolatosan közzétette most azt a jelentést, amelyet Grünbaum tett a lengyel miniszterelnökkel 1937. november 3-án folytatott beszélgetéséről. Grünbaum többek között a következőket írja jelentésében:

„Szkladkovszki tábornok többször kijelentette előttem, hogy a lengyel kormány, miként eddig, ezután is hajlandó támogatni a cionizmust. Megköszöntem a segítséget, egyidejűleg azonban kijelentettem, hogy ezen támogatás értékét és súlyát csökkenteni az a körülmény, hogy a zsidóktól való szabadulás kívánságából fakad. Szkladkovszki azt mondta, hogy a kérdést másképp is meg lehet fogalmazni: a lengyel kormány humanitárius okokból hajlandó támogatni a cionizmust és azért is, mert ezáltal hozzásegíti a zsidó lakosságot a Lengyelországból való kivándorláshoz. Azt válaszolta: kívánatos volna, hogy a lengyel kormány nyilatkozzon tegyen közzé, kijelentvén, hogy a teljes zsidó jogegyenlőség alapján áll. A miniszterelnök azt mondta, hogy amugy is támadják őt közismert álláspontjairól. Azt mondtam: senkinek kívánja, hogy törvényesen tilták meg a zsidó kereskedők elleni konkurenciát, ártalmas azonban, ha a kormány elősegíti és támogatja a zsidók elleni gazdasági harcot. A miniszter azt felelte, hogy ebben a tekintetben a kormány szigorúan semleges magatartást tanúsít.

A beszélgetés végén a tábornok azt mondta, úgy tűnik neki, hogy Palesztinában nyugodtabb már a helyzet, kérdés azonban, vajjon ez nem az ambíciók kielégítését je-

lenti-e? Azt válaszoltam, hogy ez nem feltétlenül az ambíciók. Mi hamolunk és alkotunk Palesztinában és a mi célunk gyilkosokat hajt. Lengyelországban viszont nem zott eredményt a mi küzdelemünk. A miniszterelnök megjegyezte, hogy a tájékozott megelégedést kellett volna szülni annak, sejmben meglátnak őt a zsidó képviselőket, miután ez népszerűségeit szerez számára a lengyel lakosság körében. Azt válaszoltam, hogy a zsidó képviselők nem járhattak el másképp a prytiki pogrom és a vágatási törvény után. Ezzel végetért a beszélgetés.”

FEGYELMI ELJÁRÁS 16 ZSIDÓ DIÁK ELLEN. A varsói egyetem fegyelmi bírósága Pretiak professzor elnökletével 16 zsidó diák és diáklány ügyében ítélték, akik néhány hónappal ezelőtt a rektor rendelete ellenére vonakodtak elfoglalni a számukra megjelölt gettópadokat. A 16 zsidó diákot megrovásban részesítették. Pretiak professzor azonban kijelentette a bíróság nevében, hogy minden kultúremléknek jogában áll tiltakozni a vele szemben elkövetett igazságtalanságok ellen. Az a mód azonban, ahogyan a zsidó diákok juttatták kifejezésre tiltakozásukat, sértette a rektor tekintélyét.

VESZÉLYBEN A ZSIDÓ KERESKEDELMELI ALKALMAZOTTAK. A poseni kereskedelmi kamara beadványt intézett a lengyel kereskedelmi kamarák központi szövetségéhez, amelyben három éves tanfolyamot és vizsgát javasolnak a kereskedelmi alkalmazottak kvalifikálására. Ezt a rendszert egész Lengyelország területén életbe léptették. A vizsgáztató bizottság a kereskedők, a kereskedelmi kamarák és az iskolai kuratóriumok megbízottjaiból állanak. A szerzett jogok elvét nem ismernek el. A kereskedelmi kamarák központi szövetsége a beadványt véleményezésre végezt a gazdasági szervezethez továbbította. E tervnek a keresztülvitelle több ezer zsidó kereskedelmi alkalmazottat foszthat meg kenyérrel. A kereskedelmi kamarák zsidó vezetői tanácskozásokat folytatnak a zsidó alkalmazottakat fenyegető veszély elhárítására.

Csehszlovákia

A csehszlovák kormány zsidó-rendeletei

A cseh minisztertanács legutóbbi ülésén elhatározta, hogy haladéktalanul közigazgatási intézkedéseket fogantasson a csehszlovákiai zsidókérdés megoldása irányában. Hivatalos közlemény szerint elsősorban a zsidó menekültek kérdésének likvidálásáról, valamint az állampolgársági revízióról van szó. Az intézkedéseket rövidesen közölni fogják. Sidor szlovák miniszter a napokban kijelentette a külföldi újságírók előtt, hogy a szlovák kormány bizottságot nevezett ki a zsidó-törvény javaslatának kidolgozására. A törvényjavaslat két héten belül elkészül és akkor nyilvánosságra is hozzák. Sidor kijelentette még, hogy a zsidókérdést nem erőszak, hanem törvényes eszközök útján fogják megoldani Szlovákiában.

Dr. Rasin képviselő, az egykori csehszlovák pénzügyminiszter fia, aki a prágai képviselőházban bátor beszédben foglalt állást a zsidók diszkriminálása ellen, most nyilatkozatot közöl a lapokban, amelyben többek között rámutat arra, hogy a zsidók azzal szerezhetnek érdemeket az állam gazdasági újjaépítésében, hogy gazdasági tapasztalataikat az állam rendelkezésére bocsátják. Az állam pedig a maga részéről jogi alapot kell, hogy adjon a zsidók gazdasági ténykedésére és nem szabad megnehezíteni számukra a csehekkel való együttműködést. Súlyos hiba volna, ha a zsidótörvényekkel megbénítanák a zsidó vállalkozó szellemet és zsidó tőkét. Különösen kár volna a tehetséges vállalkozókért és kereskedőkért, akiket kivándorlásra kényszerítenének.

Egyidejű jelentés szerint a cseh ügyvédek szövetsége véglegesen elhatározta, hogy kizárja tagjai sorából a zsidókat. A cseh orvosok szövetsége is elhatározta az árja paragrafus bevezetését.

AUTONÓM ZSIDÓ TELEPÍTÉS SAN DAMINGOBAN CSEHSZLOVÁK ZSIDÓK SZÁMÁRA. Csehszlovákiából zsidó küldöttség érkezett Párizsba, hogy szerződést kössön a san-damingói köztársaság párizsi követtségével, autonóm zsidó telepítésnek a köztársaság területén való létesítése ügyében. A tervet a csehszlovák kormány is támogatja. Az egyezményre vonatkozó javaslat Herman Henriqueztől, San Domingo párizsi meghatalmazott miniszterétől ered. A javaslat a következő pontokat tartalmazza:

1. 1000—1200 márischostrai zsidó család

letelepedik San Domingo köztársaságban, egy zárt területen. A telepek szabad földet kapnak és jogot arra, hogy a telepítésen belül bármilyen mezőgazdasági és ipari tevékenységet fejtsenek ki. Joguk van épületeket emelni, egészségügyi és biztonsági szolgálatot létesíteni. A telepítés a köztársaság fennálló törvényeinek keretén belül teljes autonómiát kap.

2. A kormány díjtalanul instruktorokat bocsát a telepek rendelkezésére, akik illetvények létesítésénél és más mezőgazdasági üzemek bevezetésénél segítségükre lesznek.
3. Még mielőtt megérkezének az új telepek, a kormány gondoskodik elhelyezésükről, hogy az első időben legyen hol lakniuk. A bevándorlók vámmentesen hozhatják be berendezésüket, felszerelésüket, gépeiket, szerszámait, stb. Ugyancsak jogukban áll vámmentesen új gépeket és új szerszámokat behozni az első félévben munkájuk szükségleteinek fedezéséhez.

4. Az első két évben minden adókötelezettség alól fel vannak mentve.

5. A kormány garantálja a bevándorlók számára vallásuk gyakorlásának teljes szabadságát.

6. Egy év után a telepeseknek jogukban áll felvenni a dominikai állampolgárságot.

7. A kormány hajlandó később a telepesek rokonainak is megengedni a bevándorlást, hasonló feltételek mellett.

Eddig szól a javaslat. Elutazásuk előtt minden telepesnek száz dollárt kell lefizetnie a vizumért és kétszáz dollárt a partraszállásért. Az első ezer telepes csoportja 400 cseh zsidóból, 300 volt szudeta zsidóból és 250 Csehszlovákiában élő lengyel zsidóból áll. A csehszlovák kormány azon van, hogy 200 német zsidót is bevonjon ebbe a telepítési akcióba, akik mint menekültek élnek Csehszlovákiában. Ebben az ügyben a csehszlovákiai zsidó delegáció tárgyalásokat folytat az amerikai Jointtal. Az első ezer telepes szinte kizárólag márischostrai lakos vagy ott tartózkodó menekült. Ötven különböző iparágban képzett specialista, továbbá kézművesek, mezőgazdászok, orvosok, stb. vannak közöttük. A csehszlovák kormány 20 millió csehkorona deviza kivétel engedélyezi számukra, 30 százalékos levonással. Ezen kívül magukkal vihetik összes ingóságikaik.

lassák kifejezésre. A beszéd egészséges és boldogító gyakorlat. Tapasztalat szerint a nép csak azokban az országokban elégedett igazán, ahol a szólás- és véleménynyilvánítás szabadsága sérthetetlen. Korunk egyik legnagyobb jelensége — mondotta a nagyevű angol tudós — hogy egyméhány országban megfosztották a lakosságot a véleménynyilvánítás lehetőségétől.

Pár hónap előtt jártam egy ilyen országban és meg kellett állapítanom, hogy a lakosság beszélőképessége egyre jobban csökken. Miután a szónoklás csak egy-két vezető előjoga, a nép lassanként elveszti minden érdeklődését gondolatának szóban való kifejezése iránt. A legmegdöbbentőbb hogy már nemcsak a politikai ideák kifejezését felejtik el, hanem lassanként képzelenné válnak a társalgásra is és folyamatosan alábbhagy teljes gondolkodási készségük. Ez egészségügyi szempontból fölötté sajnálatos.

Tételének Hamley tanár orvosi magyarázatát is szolgáltatta. A gondolatnyilvánításnak nagy terápiai és profilaktikus értéke van. Az az ember, aki kora ifjúságától fogva megszokta, hogy szabadon, szóban fejezze ki érzelmeit és gondolatait, későbbi éveiben jóval kevesebbet fog szenvedni idegbántalmaktól, mint mások, akik a kellő kifejezési mód hiján kénytelenek azokat magukba fojtani. Ezért biztatta a tanítokat, hogy mindenekelőtt beszélni tanítsák meg a gyerekeket és ha közlési vágyukban túl is mennének a megengedett határon, korholják őket.

Ebben a vonatkozásban emlékezett meg az Education Association londoni nagygyűlésén Hamley tanár, az angol főváros világhírű látványosságáról az angol élet jelképéről: a Hyde Park-i szónok-sarokról. (R. L.)

Angliába utazóknak

ottani tartózkodásuk alatt az üzleti élet minden ágában elsőrendű összeköttetésekkel rendelkező iroda tájékoztatás, összeköttetések megszerzése, tárgyalások lefolytatása stb. céljából rendelkezésre áll és hívánatra magyarul beszélő kisérőt bocsát rendelkezésre. Tárgyalás és levelezés magyar, angol, francia és német nyelveken. Díjazás megállapodás szerint. Felvételbeli megkeresésre az iroda előzetes felvilágosításokat nyújt lakás, ellátás és az utazót érdeklő egyéb általános jellegű kérdésekben, nemzekek közötti választékos melléklése esetén. Cím: Isobel Newe Ltd. 112/A Princesse Court Queensway, Hyde Park. W. 2. London. Telefon: Bayswater 1304.

D. Jordan a pénzügyminisztérium államtitkára lett. A kormány átszervezése után D. Jordan, a nemzetgazdasági minisztérium államtitkárárt a pénzügyminisztérium államtitkárává nevezték ki, aki új hivatalát tegnap elfoglalta. A pozíciócsere M. Constantinescu pénzügyminiszter kivánságára történt.

Külföldre is küldhetők távirati levelek. Megártuk, hogy a posta vezérgazgatóság a távirati levelek rendszerét újból szabályozta és egyidejűleg bevezette a nemzetközi forgalomban is. A távirati levelek legalább 25 szóból kell állania, a díja pedig a távirati díjak egyharmada. Így tehát egy 25 szavas távirati levél díja valamivel kevesebb, mint egy tízszavas külföldi táviraté.

A Die Zukunft „Üldözötték” című mellékletét jelentett meg. A Párizsban német nyelven megjelenő „Die Zukunft” néven megjelent hetilap „Menekültek” címen mellékletet adott ki, amelyben Verdier kardinális, Delbos volt külügyminiszter, Francois Mauriac, Lord Robert Cecil, Geneveve Tabouis, Beorg Bernhard, C. Z. Klötzel és mások emlekek szót az üldözött zsidók érdekében. Alexander Stein „Zsidókérdés és Fasizmus” című hosszabb dolgozatában a tengelypolitika kül- és belpolitikai antiszemitizmusának mélyebb okait kutatja és azon véleményének ad kifejezést, hogy a német zsidók nemcsak az „áldozati bárány” szerepét játsszák, hanem a „pótlék négerét” is, akin a nacionalista pszichózis és bosszúérzet féktelenül kitombolhatja magát. A neantszemitizmus Henry de Kerillis kifejezésével élve nem egyéb, mint a diktatúrak cementje, amelyek a világ új felosztására törekvésnek és a többi népeket le akarják igazni. Eppen ezért — fejezi be cikkét Alexander Stein — az antiszemitizmus elleni harc nemcsak erkölcsi parancs, hanem nagymértékben reálpolitikai parancsa az összes népeknek és államoknak, amelyeknek létét a fasizma támadók „dinamizmusa” fenyegeti.

Százötvennégy osztrák zsidó menekült utazott keresztül a kolozsvári pályaudvaron

Gyerekeiktől megfosztott családok utban Palesztina felé

Cluj, február 6. Ujság nem adta hírül, gyűlésen nem hirdették ki, vasárnap korán délután mégis minden kolozsvári zsidó tudta valahonnan, hogy fél hét órákor este keresztül fut a kolozsvári pályaudvaron három vasuti kocsi 154 földönfutó bécsi zsidóval, Constánța felé, hogy ott hajóra szálljanak, amely elviszi őket utjuk utolsó állomására, Palesztinába. Láthatatlan drótszálakon pilálatok alatt terjedt el a hír szívtől szívig: az uccákon, a kávéházakban és a magánlakásokban. A két hitközség menekültügyi bizottsága munkába lépett, a bizottság tagjai pénzt és élelmiszert halmoztak fel, hat óra tájban pedig valóságos népvándorlás indult meg az állomás felé. Gyalog, kocsin, autótaxikon és zsufolt autobuszokon mintegy ezer kolozsvári zsidó hömpölygött a pályaudvar felé, csupa kisember és középosztályú polgár, valamennyien kiürítették kis élelcukrájuk kincseit. Volt valami szivszoritóan megindító abban, ahogyan mindnyájan egy-egy üveg befőttest, mézet, egy tábla vajjat, egy kis bödön zsirt, vagy egy zacskó almát szoritottak a hónuk alatt. Ugy vitték az autóbuszokon a szeretetnek és az együttérzésnek izet felatlokban megnyilvánuló dokumentumait, mintha szívük egy darabját tárnák a földönfutók elé. Ahogyan az állomás felé megyünk, már tizesével akadnak utitársak, akik Budapestről, vagy Nagyváradról kaptak telefonértesítést és már mindenki tudja, hogy a vonat szombaton este indult el Bécsből. Budapest és a többi magyarországi pályaudvarokon is lezárták előtte a peronokat és csak a hitközségek delegációit engedték eljűk, de amint Romániába érkeztek, egy csapásra megváltozott a helyzetük, a hatóságok és a vasuti közegek rendkívüli előzenyisége folytán. Nagyváradon a zsidóság apraja-nagyja ott szorongott a peronon, amikor vonatjuk befutott, valóságos dombokba és hegyekbe hordták az élelmiszereket és a gyöngédség minden jelével elhalmozták az utasokat.

Ezer zsidó a kolozsvári pályaudvaron

A kolozsvári pályaudvaron ott sűrűnek forognak a nagy zsidó tömegben a cionista ifjusági szervezetek tagjai. A máskor oly vidám fiatal fiúk és lányok arcán mély gondterhes részvét ül, szorongó szívvel, rendkívül komolyan rakják zsákokba a kenyereket és a többi élelmiszereket és sietnek segítségére a dr. Ligeti Sándorné, Klein Hígo és Lax Salvator vezetése alatt álló bizottságnak, hogy pillanatok alatt fel tudják adni a vonatra a szeretetadományokat.

Valahonnan jön a hír, hogy innivalóban és cigarettában szenvednek hiányt a vonat utasai és levelezőlapokat kértek Báffihunyadon, hogy hozzátartozóiknak irhassanak. Noha több száz pohár forró teát főzött a segélybizottság, nyomban privát akció indult meg innivalók után. Valaki egy kandér vizet kerit és csészéket hozzá, néhány zsidó már vörös vagy fehér borral tei palackokat szorongat a hóna alatt, mások pedig sebészen összevásárolták a pályaudvaron és a környékbeli trafikokban kapható levelezőlapokat és a cigarettákat.

Befut a vonat a kolozsvári pályaudvarra

Egy fiatal hölgy furakodik keresztül a tömegben a segélybizottság elé: — Hoztam 600 lejt, tessék átvenni tőlem! — kiáltja.

E pillanatban befut a nagyvárad személynovon, amelynek utolsó három kocsija hozza a menekülteket. Valamennyien az ablakoknál szoronganak, hangos sálomót zudítanak a peronon szorongó tömegre, vidáman intégetnek, szemmeláthatólag jókedvűek, a peronon levő asszonyok és férfiak legtöbbször a szeméből mégis hangtalanul peregnék a könnyek, a sinek országútjára került zsidók láttára.

A két első kocsiiban középkorú férfiak és nők, egykori kereskedők, néhány intellektuel, a harmadik kocsiiban fiatalabb fiúk és lányok veszik át a cionista fiatalok kezéből a kenyeres zsákokat, a megszámlálhatatlan pohár teát, a tömérdek élelmiszert, a cigarettákat és legnagyobb örömmel a levelezőlapokat.

Egy gyűri

Nincs már rend és nincs már kordon, mindenkori odafurakodik az ajtóhoz és ablakokhoz, ismeretlen emberek szorongatják egymás kezét, mindenki könnyezik, kérdezn szeretne valamit, vagy néhány gyöngéd szót adni utasulól.

Egy kolozsvári fiatalember kiforultja a zsebét, minden apró és nagy pénzt betoitoa már a vonatablakok. Most hirtelen mozdulattal lekajja a gyűrűjét az ujjáról és odanyújtja az egyik ablakon kinéző lánynak: — Nesze, hordjadd te, vagy csinálj vele, amit akarsz.

Dr. Hahn bécsi orvos beszél a menekült vonatról

Az egyik ablakon a csoport vezetője, dr. Hahn bécsi orvos néz ki, pulloverben, az elmaradhatatlan bécsi szemüveggel és kurta pipával a szájában. Nagyon nyugodtan felel az izgatott kérdésekre:

- Hányan vannak?
- Százötvennégyen.
- Hova valók?

— Bécsiek és burgenlandiak. A férfi utasok valamennyien most szabadultak ki a dachau koncentrációs táborból.

Valaki egy Dachauban élő hozzátartozója után érdeklődik:

— Tizezrével vannak ott — hangzik a válasz —, nem ismerhettem mindenkit.

Egy síró kolozsvári hölgyet, aki Bécsben élő anyjától már hetek óta nem kapott hírt, megvizsgálta az egyik utas, hogy még szombaton is találkoztott vele, egészséges és nincs semmi különös baja.

— Hogy van az, hogy egyetlen gyermek sincs a vonaton? — érdeklődik mindenki.

— A gyermekeinket már korábban elvitték a zsidó szervezetek Hollandiába, Angliába és Amerikába, talán hamarosan utánunk jönnek.

Érezzük a roppant forgószélet, amely felkapta ezeket az embereket életük derekán, gyökereiket kicsavarta és őket Keletre, gyerekeiket Nyugatra sodorta. A várakozók sokkal lehagoltabbak, mint az utasok, akikben töretlen optimizmus lángja lobog. Az egyik volt burgenlandi kereskedő a vonat ablakából vigasztalja a peronon sopánkodókat:

— Néhány hónappal ezelőtt még gazdag ember voltam, most semmin sincsen, csak ez a ruha, ami rajtam van. Dachauban összeverték, otthagytam a fele egészségemet. Most egész uton a könyörület kényerét eszem és boldog vagyok. Boldog vagyok, mert haza megyek. Dolgozni fogok Palesztinában...

Elindul a vonat

Indul a vonat. A fiatalok kupéjában felharsan a Hatikva, a kerekék dübörgésével együtt zúgnak a zsidó reménység akkordjai. Kendők lobognak, kezek integetnek és a vonat kigördül a kolozsvári állomásról.

Vagy negyven levelezőlap maradt utánuk, amit a néhány perc alatt irtak meg, amíg a vonat Kolozsváron állott és rábízták itt új ismerőseikre, hogy adják postára. Hadd közzöljük le itt az egyiket, amely a Bécsben maradt testvérnek szól:

„Tercsi kedves!

Eljutottunk hát idáig. A határon háromnegyed hattól félegyig álltunk. A határállomás nagyon közel van Nagyváradhoz és hogy a nagyvárad zsidók mit tettek, azt leírni nem tudom. Száz és száz kényeret, sok ezer főt tojtást, öt-hatszáz kiló csokoládét, forró teát, kalácsot, tortát, szalámit,

A ROYAL slágérmozgó legközelebbi műsora az évad legnagyobb mozgószínházi eseménye

LUISE RAINER

„Az édes anyaföld“ sikerét felülmúló alakítása a JATEFELESEG című filmben. Egy asszony, aki azért élt, hogy szeressék és hogy szeressen. Egy film, amelyről mindenki beszélni fog! METRO GOLDWYN produkció.

Ma utójára: A SAKKJÁTÉKOS. Főszerepben: CONRAD VEIDT.

Beiktatták hivatalába Tataru Coriolan professzort, Szamos-tartomány új királyi helytartóját

„A legtisztább szándékokkal jövök a helytartóság élére“ — mondotta Tataru professzor

Cluj, február 6. Hétfőn délelőtt 11 órakor iktatták be hivatalába dr. Tataru Coriolan professzort, Szamos tartomány új királyi helytartóját. A beiktatás ünnepélyes keretek között ment végbe. A prefektúra épületének dísztermében gyűlt össze a helytartóság tisztviselői kara, valamint Kolozsvár város és megye polgári vezetői. Jelen voltak többek között: Manola Enescu ezredes Kolozs megye prefektusa, Chikhaia ezredes csendőrségi felügyelő, Popovici rendőrségi felügyelő, Panaitescu ezredes Kolozsvár város csendőrpáncsnoka, Horvath Jasif dr. kvezser, dr. Muresan és Avronye pénzügyi felügyelő, Suaresan pénzügyigazgató, Tarnaveanu munkaügyi felügyelő, dr. Mihajese, Michis és dr. Brate, a helytartóság igazgatói, Mazucchi kereskedelmi felügyelő, stb.

Az új királyi helytartót, aki a lelépő Hanzu tábornok és dr. Hodor Victor, helytartósági államtitkár kíséretében jelent meg, lelkes éljenzéssel és karfelmeléssel köszöntötték a jelenlévők. Elsőnek Alex. Hanzu tábornok beszélt. Bejelentette, hogy a mai nappal a helytartóság vezetése Tataru Coriolan professzor kezébe került át.

Hanzu tábornok beszéde

— Felesleges öccellenciáját közelebről bemutatni — mondta Hanzu tábornok. — Valamennyien ismerjük és becsüljük őt, aki ennek a helytartóságnak szülöttje és ki Öfelsége magas bizalmából foglalta el helyemet. Figyelmebe ajánlom a helytartóság tisztviselői karát, amely az elmúlt öt

és félhónap alatt bizonyosságot tett arról, hogy áthatja a kötelesség, felelősség és fejelem tudata. A rendelkezésünkre álló rövid idő alatt a tartomány megszervezését befejeztük, ha nem tudtunk különösebb közérdekű teljesítményeket produkálni, ugy ez az anyagi eszközök hiánya miatt történt.

Hanzu tábornok végül gratulált utódjának, kívánva neki, hogy sok-sok éven át dolgozhassék a helytartóság és a haza szolgálatában.

Hodor államtitkár köszönti az új helytartót

A helytartóság tisztviselői kara nevében dr. Hodor Victor államtitkár bucszította a távozó Hanzu tábornokot és üdvözölte hivatalában az új királyi helytartót. Rámutatott arra, hogy Hanzu tábornok atyai jósággal, páratlan lelkiismeretességgel és lovasias megérteessel irányította a helytartóság tisztviselői karát, amely éppen ezért lelke mélyéből köszönetet mond neki.

Dr. Hodor Victor ezután biztosította Tataru professzort a tisztviselő kar feltétel és határtalan közreműködéséről és odaadásáról. A helytartóság tisztviselői kötelességük tudatában fogják végezni köz érdekű munkájukat, rendelkezésére állva az új helytartónak, akit az ország bölcs uralkodója állított a tartomány élére.

Tataru királyi helytartó székfoglalója

Végül Tataru Coriolan professzor emelkedett szólásra. Mindenekelőtt is Hanzu

vagy száz nagy sajtot és mindent, amit csak elképzelsz hoztak nekünk, kosarakban, kocsikban és teherautókban. Különösen egy Herzka nevű bécsi származású asszony és dr. Deutsch Ignác tevékenykedtek szorgosan. Azután befutott a vonatunk Nagyváradra. Edeseim, amíg élek nem fogom elfelejteni a nagyvárad zsidókat. Több ezer ember szorongott az állomáson, a vonat egy félórát állt, az emberek sirtak és szorongatták a kezünket, nemcsak zsidók, árjak is és mi is sirtunk valamennyien. Még Bécsben sem hullattunk annyi könnyet. Árjak is hozzájárultak az adományokhoz. Budapestben és Szolnokon csak kis fogadtatás volt és itt Romániában minden kis állomáson felénk áradt a szeretet. Most még Brassóban és Bucurestiben is várni fogunk. Már telefonáltunk, hogy ne hozzanak több élelmiszert. Tele vagyunk tejjel, vajjal és minden más élelmiszerral, éhezni aligha fogunk ezen a diadalvonaton.

Egy másik levelezőlap sokkal rövidebb:

„Kedves testvérem!

Tudatlak, hogy együtt utazom Melán néniével Palesztina felé. Almodtad e valaha életedben, hogy Erich Bécsben kell hagynom. Most elképzélheted a helyzetünket.

Igen, akik kint voltak vasárnap délután a kolozsvári pályaudvaron, azok is elképzélhetik most mindannyian a németországi zsidók helyzetét. (j. f.)

tábornokhoz fordult, hogy megköszönje a lelépő helytartó méltató szavait.

— Kötelességemnek tartom megmondani — mondotta Tataru professzor: — hogy midőn a helytartóság vezetését vállaltam, sem személyes érdek, sem ambíció nem vezetett. Olyan időket élünk, tábornok ur, midőn engedelmességekünk kell a parancsnak. Senkisémet vonhatja ki magát a kötelesség alól, amelyet a haza ujjáépítése érdekében teljesítenie kell.

Ezután Károly király Öfelségét méltatta az új helytartó. Rámutatott arra, hogy az uralkodó önfeláldozása, energiája, önmegtartó munkája lebeg előtte példaképpen; az uralkodó iránti határtalan odaadás és hálás csodálat vezeti őt munkájában. Méltatta Hanzu tábornok tevékenységét a tartomány élén. A kormány nevében is üdvözlétét és köszönetét tolmácsolja a tábornoknak, aki annakidején is, mint a hatodik hadtest parancsnoka, kivételes szervező képességéről, igazságosságáról, objektivitásáról tett tanuságot. Tevékenysége irányelvként fog szolgálni számunkra is.

— A tisztviselői kartól — mondotta ezután az új helytartó — őszinteséget, a munka szeretetét és korrektséget kérek. Őszinteséget, mert csak így ismerhetem meg a tartomány bajait és szükségleteit, a munka szeretetét, mert enélkül a munka nem lehet eredményes; ajtóim zárva lesznek azonban olyanok előtt, akik intrikákkal, besugásokkal akarnak hozzám fordulni. A korrektséget nem kívánhatom meg anélkül, hogy ne foglalkoznék az önök anyagi helyzetével. Azon leszek, hogy erről gondoskodjam és csak addig maradok e helyen, amíg látom, hogy ez módomban is lesz.

— A legtisztább szándékokkal jövök a tartomány élére, becsületesen, odaadóan akarok dolgozni és ehhez kérem az önök közreműködését.

A lelkes éljenzéssel fogadott beszéd után dr. Hodor Victor államtitkár bemutatta az új helytartónak a tartomány vezető tisztviselőit, majd Tataru professzor megbeszélést folytatott a rendfenntartó hatóságok vezetőivel.

— Újabb lapbentitások Magyarországon. Budapestről jelentik: A Rador távirati iroda jelentése szerint, a magyar kormány, illetve a belügyminisztérium két hónapra betiltotta a „Magyarország“ című lapot, amely tudvalevőleg a nyilaskeresztesek sajtóorgánuma és betiltotta a „8 óri ujság“ megjelenését is 4 heti időtartamra.

HIREK

— **Időjárásjelentés.** A bucaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint mára a következő időjárás várható: kis mértékben emelkedő légnyomás, váltakozó felhőzet, enyhe északnyugati légáramlás, kisebb hőszűrés, éjjel fagy, reggel és este köd.

— **Rendkívüli bíróság ítélik Magyarországon a terrorista merényletek ügyében.** Budapestről jelentik: A Dohány uccai bombamerénylettel kapcsolatban a magyar kormány igen szigorú rendszabályokat léptetett életbe a terrorselekmények elkövetői ellen. Az erre vonatkozó rendelet a Hivatalos Lapban vasárnap reggel jelent meg. A rendelet a rögtönítélő bíróságot azonnal hatályba lépteti a lőfegyverekkel, robbantószerekkel, robbanóanyagokkal elkövetett gyilkosságok, szándékos emberölés büntetése esetén, ide értve az ilyenirányú kísérleteket is, valamint a hasonló bűncselekmények elkövetésére irányuló szövetkezést is. Rögtönítélő bírások lép életbe a hatóságok büntetőjogi védelméről szóló törvény ellen elkövetett fegyveres támadás esetén is, valamint abban az esetben is, ha a támadás csoportosulás során történik. A rögtönítélő bírások kiterjed nemcsak a tettesekre, hanem a bűnrészesekre is. A státárium életbe lépésétől szóló rendelet a magyar igazságügyminisztérium és a honvédelmi minisztériummal történt megegyezés alapján, azonnali hatállyal lépett életbe.

— **T. C. MARINESCUT NEVEZTEK KI BELÜGYI ÁLLAMTITKÁRRA.** Bucarestből jelentik: Armand Calinescu belügyminiszter T. C. Marinescut a minisztérium államtitkár teendőivel bízta meg. Dr. Marinescu egészségügyi miniszterként azelőtt Dumitru Combiեսcu professzort és dr. Vasile Panaitescut államtitkár teendői ellátásával bízta meg. Cornateanu professzor földművelésügyi miniszter Saulescu kolozsvári mezőgazdasági akadémiai tanárt bízta meg az államtitkári tisztéggel betöltésével. Mitija Constantinescu pénzügyminiszter Dumitru Iordant kinevezte és C. Procopiut, Stefan Bogdanescut és Stefan Stanescut megerősítette államtitkári tisztékben.

— **Fiatal szerelmespár kettős öngyilkossági kísérlete.** Vasárnap este hétóra tájban a Regele Ferdinand ut. 35. számú ház elé hívták ki a mentőket, ahol az alberletben lakó F. Loránt husz éves joghallgató öngyilkossági szándékú nagyból mennyiségű lúmináldotot ivott K. Piroška Episcopul Ivan ut 17. szám alatt lakó 19 éves egyetemi hallgatóval együtt. A mentőorvos a lányt eszméletlen állapotban találta, mert amint kiderült, nagyobb mennyiségű hajtott fel az altatóból, mint a fiatalember, akin nem mutatkozott a méreg hatása. A lányon gyomormosást hajtottak végre, majd beszállították a belgyógyászati klinikára, ahol magához tért. Kiderült, hogy a fiatal joghallgató régen ismert a lányt, akinek szülei elleneztek barátságukat. Emiatt elhatározták, hogy közösen vetnek véget életüknek. Egy pohár vízben nagyobb mennyiségű lúminál-pasztilát oldottak fel, amelyből a lány ivott először, kihírítve a pohár tartalmának nagyobb részét. A lány állapota súlyos, de orvosai biznak felépülésében.

— **VI. György királyt nagy főnöküké választották a kanadai indiánok.** Ottawából jelentik: A kanadai indiánok hat törzse ünnepi haditanácson elhatározta, hogy kanadai látogatása alkalmával nagy főnöküké választják VI. György királyt. A haditanács utasította „Nagy Fehér Baglyot” és „Szürke Sast”, hogy készítsék el a határozat szövegét és az avatási ünnepség szertartásait évezredes indián hagyományok szerint. „Nagy Fehér Bagoly”, aki polgári néven J. Sussmuth dr. orvos, sajtónyilatkozatában kijelentette, hogy az ötletet óriási lelkesedéssel üdvözölték Kanada wigwamjaiban. A felajánlott méltóság díszre, mondotta, kellő módon fejezi ki az indiánság hódolatát, mert a „Hat nemzet” uralkodóinak dinasztiája régebb bármely „halványképű uralkodócsaládnál.”

EGYESÜLETI ÉLET

— **Héber nyelvkurzus Tg-Muresen.** A Zs. N. Sz. marosvásárhelyi helyi csoportja ezúton is kéri, hogy a héber kurzusokon résztvenni szándékozik jelentkezzenek a cionista irodában (Str. Sft. Gheorghe 2. I. em. Telefon 369.)

— **Kolozsváron megalakult a Jung-Wizo.** A napokban hivatalosan is megalakult a Jung-Wizo szervezete Kolozsváron a cionista leánytársadalom széles rétegeinek közreműködésével. A vezetőség tagjai: Rosenfeld Viola, Kertner Zsuzsi, Kelemen Sári, Keren Kajemeth biztos Mózes Mancsi.

Mi van a londoni terrorista merényletek mögött?

Ir terroristák levegőbe akarták röptetni a Buckingham-palotát, a windsori kastélyt, a Scotland Yardot és az Angol Bankot

London, február 6. Hivatalosan jelentik, hogy január 13-ikán, vagyis három nappal az új merényletsozat megkezdése előtt, Lord Halifax egy ultimátumszerű közleményt kapott. E közlemény aláírói, akik „az ir köztársasági hadsereg” nevében léptek fel, az ir garnizonokban lévő összes angol csapatok azonnali visszavonását követelték. A közleményt sorra áttanulmányozták az összes minisztériumok és jelenleg a belügyminisztérium kompetens szervei tanulmányozzák.

A hivatalos körök minden tiltakozása ellenére annyi kiszivárgott, hogy valóban ultimátumról van szó, amelynek aláírói figyelmeztetik az angol kormányt, hogy amennyiben négy napon belül nem teljesítik a követeléseket, úgy aktív módon fognak beavatkozni Nagy-Britannia katonai és gazdasági életébe.

Az angol lapok szerint a Scotland Yard a belfesti rendőrségtől egy dokumentumot kapott, amely fényt vet a terroristák terveire. E szerint a terroristák bombamerényletet

készültek elkövetni a Buckingham-palota, a windsori kastély, a Scotland Yard és az Angol Bank ellen.

A bűnügyi rendőrség egyik tisztjét, aki az ir merényletek ügyében nyomoz, London egyik külvárosi uccájában hét ismeretlen egyén megtámadta, a földrepergette és arcát úgy összerugdosták, hogy a rendőrtisztviselőt eszméletlen állapotban szállították kórházba.

Liverpool, február 6. A Rador távirati iroda értesülései szerint, szombaton este bomba robbant a waltoni börtön külső fala mellett. A robbanás következtében megrongálódott ugyan a börtön fala, de nem omlott össze. Az újabb bombamerénylet mögött is az ir terroristák kezét látja működni az angol rendőrség. Néhány nappal ezelőtt ugyanis több ir terroristát szállítottak be a waltoni börtönbe s valószínűnek látszik, hogy ezeknek kiszabadítása érdekében akarták a börtön falát rombadönteni, vagy pánikot kelteni, hogy közben kiszabadítsák társaikat.

Temesváron tizenöt napon belül kell jelentkezzenek személyazonossági bizonyítványért a revízió során töröltek

Milyen kategóriák kell Bucarestiben az idegen-ellenőrzésre jelentkezzenek?

Bucaresti, február 6. A bucaresti rendőrprefektúra a következőket hozza az érdekeltek tudomására:

Mindazok, akik Bukarest körzetében laknak és beletartoznak valamelyikbe az alábbi kategóriák közül, azonnal kötelesek az idegenellenőrzési hivatalnál jelentkezni, ahol eleget fognak tenni a 3253—1938-as leirat rendelkezéseinek, az utlevél helyettesítő személyazonossági okmány megszerzésére:

1. Az összes véglegessé vált bírói végzéssel az állampolgársági listákból töröltek.
2. Mindazok, akik nem jelentkeztek revízióra és ezáltal elvesztették jogaikat.
3. Azok, akik az 1924-es állampolgársági törvény 56. paragrafusának az állampolgárság elnyeréséről, vagy elvesztéséről szóló rendelkezései alá esnek.
4. Mindazok, akik az idegen ellenőrzési törvény 9. paragrafusának 3-ik bekezdése alapján, mint Romániában születettek és Romániában vélegesen megszerzett szülők gyermekei, fel lettek mentve az

idegen ellenőrzés alól és akik sohasem állottak idegen állam védelme alatt, de ennek ellenére nem román állampolgárok.

5. Mindazok, akik az igazságügyminisztériumtól naturalizálás útján kértek állampolgárságot és eleget tettek a hivatalos lapban való közlés formáinak és nem jogosultak idegen utlevélre.

6. Mindazok, akik nem élvezhetnek idegen alattvalói jogokat.

7. Politikai menekültek és szökevények.

8. A csatolt területek összes állampolgársági listákból kimaradottai, akik nem román eredetűek.

9. Akiik a jelen pillanatig, utlevél hiányában, tartózkodási engedélyekkel bírtak, amennyiben ezeket az engedélyeket az új törvény megsemmisíti.

A Nansen-utlevél birtokosai is jelentkezni fognak az 1939 december 31-ig érvényes tartózkodási illetékek kiróására.

Timisoara, február 6. A temesvári állambiztonsági hivatal ma délelőtt újabb rendeletet adott ki az állampolgársági listákból töröltek ügyében. A rendelet köte-

lezi az összes érdekelteket, hogy 15 napon belül kérvényt nyújtsanak be az állambiztonsági hivatal idegen ellenőrzési osztályához tartózkodási engedélyek elnyerésére. Az összes folyamodók kötelesek a kérvényükhöz illetékesi bizonyítványt csatolni és külön feltüntetni az országban tartózkodásuk éveinek számát. Ugyanakkor a rendelet négy kategóriát állapít meg az itt tartózkodási illetékek befizetésére. Az első kategóriába tartoznak a magánosok, munkaadók, tőkeesek, ingatlan tulajdonosok és szabadfoglalkozásuk, akik évi 10 ezer lej kötelesek személyenként befizetni. A második kategóriába a rendelet az alkalmazottakat és kiskereskedőket sorolja, évi 2000 lej illetékkel. A harmadik kategória a napidijasokat öleli fel évi 1000 lej illetékkel, míg a negyedik kategóriába tartozók évi 500 lej illeték megfizetésére kötelesek. Az illetékek befizetése a Nemzeti Bank utján történik.

Szombatig lehet a bejelentéseket teljesíteni

Cluj, február 6. Mint legutóbbi számunkban is jelentettük, az egész országban egységes nyomtatványok alapján kell bejelenteni a lakókat a legújabb rendelettervénnyel. Minden háztulajdonos köteles belőlt bejelenteni, a bejelentésnél azonban csak a családfőket kell feltüntetni, feleséget és gyermeket nem kell feltüntetni a bejelentő lapon. A cseledek nevét be kell vezetni a lapon. Az alberleti lakókat szintén be kell jelenteni. A bejelentő lapon feltüntetett bérlők személyazonossági igazolványait, vagy egyéb személyazonossági okmányait be kell mutatni a bejelentésnél. Azok a háztulajdonosok, akiknek nincs bérlőjük és egyedül laknak házukban, szintén be kell jelentésük magukat. A kolozsvári I. kerületi rendőrség, hogy a tolongást elkerülhesse, uccák szerint osztotta be a jelentkezések rendjét és kéri, hogy mindenki a kijelölt napon jelentkezzen, mert másnap nem fogadják el jelentkezését. A kijelölt sorrend a következő: Kedden jelentkeznek a Duca, Florilor, Iorga, Gorun, Chorges, Bob, Rațiu, Samuil Micu és Sincai uccabeli tulajdonosok és bérlők. Szerdán: Memorandululul, Matei, Filipescu, Ady, Gherescu, Chinez, Carolina, Suluțiu, Neculcea és Consiliul Național. Csütörtök: R. Ferdinand, Cotița, Xenopol, Baron L. Pop, Dubălarilor és Berde. Pénteken: Marechal Foch, Iuliu Maniu, Baba Novac, Vlașuța és Regina Maria. Szombaton: Dima Bratianu, Cogălniceanu és Piața Unirii. Itt említjük, hogy a többi kerületi rendőrségen nem történt uccaszerinti beosztás. Szombatig bármely időben jelentkezhetnek az érdekeltek.

— **Anglia petróleumot és ércet vásárol Kelet-Európában**

Bucaresti, február 6. A Seara szerint az angol kormány nagyobb mennyiségű petróleumot és ércet fog vásárolni Kelet-Európában. E célból az illetékes minisztériumnak rendelkezésére bocsátottak 100 millió fontot.

Anglia petróleumot és ércet vásárol Kelet-Európában

Bucaresti, február 6. A Seara szerint az angol kormány nagyobb mennyiségű petróleumot és ércet fog vásárolni Kelet-Európában. E célból az illetékes minisztériumnak rendelkezésére bocsátottak 100 millió fontot.

— **Román-görög művész-csere mozgalom.** Bucarestből jelentik: A román zeneszerzők szövetségének kezdeményezésére megindult a román-görög művész-csere mozgalom. Öfel-sége Károly király védnöksége alatt rövidesen több hangversenyt fognak rendezni.

Lány, hát-, derékfájásnál megváltásként hat, ha a fájós testrészeket Diana sósborszesszel dörzsöljük be.

— **128 ezer négyzetkilométerrel gyarapodott a föld eddig ismert felülete.** Londonból jelentik: Lincoln Elsworth alezredes, a híres amerikai kutató, az északi Jeges-tengeren cirkáló hajójáról, Wyatt Earp-ről jelentette rádió, hogy a földgömb ismert felületét 128.000 négyzetkilométer olyan területtel gyarapította, amelyet eddig még nem látott emberi szem. Az előző felfedezések példáját követve, bejelentette az Egyesült Államok tulajdonjogi igényét erre a területre. Az ezredes 3600 méter magasságból felderítő repülést végzett, sehol sem látott hegyet, sőt a legcsekélyebb emelkedést sem. A földet hó és jégtakaró borítja, de olvadáskor hozzáférhetővé válnak a mélyében rejlő gazdag ásványkincsek. Hozzáte, hogy hajója gyakran veszedelmes, sőt néha reménytelennek látszó helyzetben volt és az óriási jéghegyek, uszó jégcsigetek ismételtlen körülzárásával és felmorzsolással fenyegették.

AZ UJ KELET

palesztinai utazási és információs osztálya megkezdte működését

A Palesztináról eiterjedt ellentmondó hírek, a vizsátérők és rosszhiszemlek híreszteléseivel szükségessé teszik, hogy az erdélyi zsidóságnak Palesztinával való kapcsolatai kímélyüljenek és állandó jellegűek maradjanak. Az Uj Kelet jó szolgálatot kíván tenni olvasóinak, amikor egyébként is állandósított és kifogástalan palesztinai hírszolgálat mellett az olvasó személyes érdekeit is szolgáló információs szolgálatot létesít. Ecéből az Uj Kelet kiadóhivatala megállapodott a „HAMADRICH” információs irodával (Tel-Aviv), mely dr. Kochavi (dr. S. Stern, a Zsidó Párt volt főtitkára) vezetése mellett mintaszerű információ és tájékoztatói tevékenységet végez.

A „Hamadrich” irodába az Uj Kelet részéről palesztinai szerkesztőnk, Barzilay Istvánt delegáltuk, aki közel másfél évtizedes erdélyi zsidó újságírói tevékenysége idején megismerte az erdélyi zsidóság életét, szándékait és a dolgok iránti beállítottságát és anyanyelvükön válaszol az érdeklődő erdélyiek leveleire.

Az Uj Kelet palesztinai információs és utazási osztálya a Hamadrich irodával való megállapodása révén az érdeklődő rendelkezésére bocsátja elsőrendű összeköttetését az élet minden ágában. Kereskedelmi kamarák, statisztikai hivatalok, hitelintézetek és bankok, biztosítóársaságok, utazási és szállítási irodák, felsőbbfokú iskolák és mindennemű tanintézetek, szanatóriumok, ipari és kereskedelmi szervezetek stb. útján elnyerhető összes felvilágosításokat, pénz befektetésekre és vásárlásokra vonatkozó felvilágosításokat bocsát az érdeklődő rendelkezésére.

Vállaljuk továbbá Tel-Avivban, Hajfán és Jeruzsálemben ingatlanok kezelését, valamint az ország minden pontján ültetvények adminisztrálását.

Az információra vonatkozó kéréseket kiadóhivatalunk továbbítja a Hamadrich irodához. Egy egyszerű információ illetéke 100 (száz) lej, amelyet kérjük a kiadóhivatalnak a levéllel egyidőben beiktatni.

Meghalt Deterding, az olajkirály

Rövid amszterdami hívatat jelenti, hogy Sir Henry Deterding, a Royal Dutch-Shell et Co. nyugalmazott elnöke 72 éves korában elhunyt.

Henry Deterding 1866-ban született Amszterdamban. Apja export-import üzletekkel foglalkozó jómódú kereskedő volt, akinek üzletei tulnyomó részét a holland-indiai gyarmatok termékeinek értékesítése foglalta le. Iskolái elvégzése után így került 20 éves korában a fiatal Henry Deterding Batáviába. Jáva fővárosába, ahol ekkor minden hollandus telepest és kereskedőt az akkor felfedezett jávai petróleumforrásokkal kapcsolatos spekuláció érdekelt. Rövid időn belül — alig 24 éves korában — érdekes üzleti tranzakció révén Henry Deterding az azelőtt néhány évvel alakult Royal Dutch Petroleum Társaság főtisztviselője, majd 1903-ban igazgatója lett. Még ebben az évben visszakerült Amszterdamba, ahol — éppennygy, mint Londonban és Newyorkban — a petróleumpapírok körül zajongott a tőzsde és ebben az akcióban nagymértékben vette ki részét. A Royal Dutch Petroleum Co. alig 27 éves igazgatója még 1903 nyarán Newyorkba utazott, ahol ekkor zajlottak le Rockefeller petróleum-botrányai és ezzel kapcsolatban Rockefeller — üzleti tisztességgel hadilábon álló — üzleteit, üzleti fogásait ment tanulmányozni, — amint utóbb kiderült — nagy sikerrel.

Az 1903 év volt ugyanis az, amikor a világ vegyészei és tüzelőanyag szakértői a petróleumot a jövő legfontosabb nyersanyagának minősítették, bár ekkor még az automobil és a benzin motor a kísérleti stádiumban volt. A jó üzleti szímmal rendelkező Rockefeller és Deterdinget ebben az időben csak az érdekelte, hogy hogyan volnának megszerezhetőek a világ petróleumterületei és ezzel monopolizálható a petróleumüzlet.

Newyorkból hazajövet Deterding Londonba ment, ahol az angol dominionok és gyarmatok petróleumüzleteiben domináns szereppel bíró Shell et Co. vezetésének tett ajánlatot terveit megvalósítására. A tárgyalások több hónapig elhúzódtak, mielőtt Deterding először Oroszországban, néhány héttel később pedig Romániában hatalmas petróleumterületekre szerzett koncessziót. Ekkor alapította meg Bucurestiben Románia legnagyobb petróleumvállalatát, az *Astra-Română-t* is.

1904-ben Deterding vállalata, a Royal Dutch először kartellbe lépett a londoni Shell konzernnel, néhány hónap múlva pedig fuzionált és ekkor a világpiacra már nyíltan riválisként léptek fel, az Amerikában erkölcsileg annyira kompromittált Rockefellerrel szemben. Ez a harc — a legerkölcselenebb eszközökkel — három évtizeden keresztül dult Deterding és Rockefeller között és csak két évvel ezelőtt járt szűkösön le az utolsó felvonás, a Paraguay és Bolívia közötti békekötéssel.

A háborút megelőző években Deterding minden igyekezete arra irányult, hogy London domináns pénzügyi erejének igénybe vételével a Royal Dutch-Shell et Co. ellenőrzése alá helyezze az angol világbirtalom, valamint mindama államok petróleum termelését, amely államok a londoni Cityvel szemben függő viszonyban vannak. Ez sikerült is neki teljesen Oroszországban (ahol a petróleumtermelés 75 százaléka volt a kezében), Törökországban és részben Romániában is.

A világháború alatt egyik finanszírozója volt a mezopotámiai harcoknak, amikor is az iraki petróleum források tulnyomó részére koncessziót szerzett.

A világháború után — az automobilizmus nagy kifejlődésével — megnövekedett a petróleum világpiaci szerepe és ezzel párhuzamosan a petróleumkirályok hatalma is. Mivel a kontinensen és Ázsiában az orosz petróleumforrások képezték Deterding számításainak alapját, érthető volt Deterding szovjetellenes dűhe, amidőn az orosz kormány elkommunizálta a Deterding tröszt oroszországi vállalatait, min-

den ellenérték nélkül. Ezidőtől kezdve az orosz cári emigráció legfőbb mecenása, a háború utáni orosz ellenforradalmak finanszírozója Deterding volt.

1930-ban Rockefeller Bolíviában szerzett koncessziót és megegyezett a paraguayi kormánnyal, hogy vezetéket építhesen a Paraguay folyóig, ahonnan a bolíviai petróleum hajókon volt elszállítható. Erre Deterding megszerezte a paraguayi petróleum területekre a koncessziót és rá-

vette a paraguayi kormányt, hogy Rockefeller Bolíviából jövő petróleumvezetékét vágassa el. A hosszas alkudozások nem vezettek eredményre, amire kitört a háború Bolívia és Paraguay között, amely háború egyik oldalán Rockefeller, másik oldalán Deterding finanszírozta. A háborút, amint ismeretes, a mult évben fejezték be.

1936-ban Deterding dr. Schachtal megegyezett Németország petróleumbeszerzési és eladási monopóliumára, amely esetben a Deterding tröszt vezetésével Németország 100 millió fontos kölcsönt kapott volna, fegyverkezési célokra. Ezt a kölcsönt — nemzetvédelmi okokból — Eden ekkori angol külügyminiszter hiúsította meg. Mivel Deterding már ezt megelőzőleg hatalmas előlegeket adott Hitlernek, saját koncesszióját pénztárából (aminek most a kama-

taik is alig tudja inkasszálni) és így vállalatait pedig immobilizálta, másrészt pedig a paraguayi háborún is hatalmas veszteségeket szenvedett, 1937 év elején a Royal Dutch-Shell et Co. igazgatósága menesztette, illetve nyugdíjazta Deterding elnököt. Ekkor visszavonult hollandiai birtokára és azóta nem avatkozott be sem a petróleumüzletbe, sem pedig a világpolitikába.

Hogy Deterding egykor hatalmas magánvagyonát mennyire tépázták meg, a paraguayi és németországi kalandos befektetések, nem tudni. Tény azonban az, hogy különbözött nagy riválisától, Rockefellertól, abban, hogy jótékony célra nagy keveset adott. Előnyére szolgál viszont, hogy sokkal kevesebb kiscsibert fosztott ki vagyonából, mint Rockefeller.

Constantában öngyilkos lett két zsidó fiatalember, mert nem tudtak felszállani palesztinai hajóra

Weinstein Henrik aradi és Friedmann M. váradi fiatalemberek megrázó tragédiája

CONSTANTA, február 6. Ezelőtt néhány héttel egy Weinstein Henrik nevű aradi és egy Friedmann M. nevű váradi fiatalember érkezett a városba. Egy palesztinai hajóra akartak felszállni, de próbálkozásaik meghiúsultak. Miután pénzüket elfogyott, elhatározták, hogy öngyilkosok lesznek. Weinstein a Monastir szállóban lévő szobájában somnalin-pasztyillátat vett be és kórházszállítására közben kiszervezett. Friedmann a Regele Carol I. gátról a tengerbe ugrott. Holttestét még nem találták meg.

Rálőtt egy csendőrörsre, majd szökés közben halálosan megsebesült egy cigány utonálló

Izgalmas hajszja Tordán a csendőrök elől menekülő cigány után

Torda, február 6. Rejtélyes bűnügyi eset tartja izgalomban a tordai hatóságokat. Munteanu Virgil Unirea községbeli cigány eddig még ismeretlen okokból és körülmények között Marosújváron rálőtt egy posztpon álló csendőrre. A merénylőt egy fegyveres csendőr lefogta, megbilincselte és bekísérte Tordára, hogy átadja az ottani ügyészségnek. Amidőn Tordán áthaladtak az Aranyos folyó hídján, a cigány szökési kísérletet tett, átakarta vetni magát a hid korlátjára és a folyóba akart ugrani, a csendőr azonban megakadályozta ebben.

A fogoly újabb szökési kísérletet tett, amikor a város közepén folyó patak hídjához ért. Ezalkalommal azonban sikerült kiszabadulni a csendőr kezei közül, átvetette magát a másfél méter magas hidkorláton és beugrott a patakba, 4-5 méteres mélységbe.

A fejére esett, de az esés következtében eltörtött a bilincse és így szabadon futhatott a patak medrében. Ledobta kabátját és az Aranyos folyó felé igyekezett menekülni.

A csendőr kiáltására előkerült egy Pastea nevű polgári öltözetű rendőrügynök, aki leszaladt a patak medrébe és ellenkező irányból szembekerült a szökevénynek. Fel akarta tartóztatni. A cigány torkonragadta, mire a rendőrügynök kényszerű önvédelemből fegyverét használta. A golyó gyomrán érte a cigányt, aki véresen a vízbe esett. A sebesültet ezután a tordai kórházba szállították, ahol műtétnek vetették alá. A műtét azonban nem mentette meg az életnek és tegnap délelőtt 9 órakor kiszervezett.

Az ügyben széleskörű vizsgálat indult meg.

Letette az esküt az új jugoszláv kormány

A horvát kérdés idézte elő Sztójadinovics bukását? Pál hereg és Macek között megegyezés jött létre állítólag

Belgrád, február 6. A jugoszláv kormányválság megoldást nyert és az új kormány Dragusan Svetkovics elnökletével hétfő délelőtt letette az esküt. Az új jugoszláv kormány összetétele a következő:

Miniszterelnök és külügyminiszter: Dragusan Svetkovics, közlekedésügyi miniszter: Spaho, közoktatásügyi: Csirics, hadügyi: Milutin Nedics, külügy: Tzintzar Markovics Alexander, igazságügyi: Ruzsics, ipar és kereskedelem: Jevrem Tomics, postaügyi: Parmarkovics, bányászati és erdőügyi: Nikola Becsilics, pénzügy: Vozsin Desuricsics, társadalomvédelem: Milozse Raza-kovics, testnevelés: Dzsuro Csezsovic, ál-

lam miniszterek: Branko Milcsucs, Frans-nol, Kulenovics és Miho Krek.

Az új külügyminiszter

Az új Sztetkovics-kormány megalakulásával kapcsolatban a DNB a következőket jelenti: A kabinet 18 tagja közül tíz most lett első ízben miniszter, hat az előző kormányban is helyet foglalt. A kormánynak két horvát, két muzulmán-bosnyák és két szlovén tagja van.

Sztetkovics még az éjszaka folyamán tette le az esküt, a többi miniszter eskütétele hétfőn történt meg. Politikai körök szerint — jelenti a DNB — Tzintzar-Markovicsnak, Jugoszlávia eddigi berlini követének

a kinevezése legjobb cáfolata azoknak a híreknek, amelyek szerint megváltozott volna a jugoszláv külpolitika iránya. Belpolitikai téren a kormánynak likvidálnia kell a szerbek és horvátok közötti viszályt.

A horvát-kérdés a kormányváltozás mögött

Belgrád, február 6. (Rador.) A hatóságok hétfőn délelőtt mielőtt még árusításra került volna, elkobozták a Vreme című lapot, amelyben Sztójadinovicsnak egy nyilatkozatát közölte.

Sztójadinovics egyébként tegnap nagy beszédet tartott pártjának értekezletén, amelyben többek között a következőket mondotta:

— Ha korona úgy tartotta helyesnek, hogy ne engem bizzon meg a kormányalakítással, akkor azt bírálni nem lenne helyénvaló.

Beavatott politikai körök szerint a kormányválság hátterében Pál régensherceg és Macek megegyezése áll. Macek állítólag hajlandónak mutatkozott arra, hogy az alkotmányreformot az új választás alapján összeülő parlament vigye keresztül. Nem lehetetlen tehát, hogy új választás lesz és ha az így összeülő szkupcsina sem lenne hajlandó az alkotmányreformot megvalósítani, akkor Macek vár 1941-ig, II. Péter uralkodó nagykorúságáig. Ezalatt azonban hajlandó résztvenni az alkotmányos politikai munkában.

Sztójadinovics pártja most is a legerősebb, mert a szkupcsina 300 tagja közül 180 az ő embere. A külföldi sajtó igen élénk figyelemmel kíséri a jugoszláviai fejleményeket. Az olasz lapok megjegyzik, hogy Belgrád külpolitikája semmiesetre sem változik.

Egymillió dollár értékű békeharangot állít ki Japán Amerikában

Tokió, február 6. (Rador.) A Domei ügynökség jelenti, hogy a „béke harangja“, amelyet a newyorki világiállításán a japán pavillonban fognak felállítani, készen áll arra, hogy Amerikába szállítsák. Arra való tekintettel, hogy a harang értéke több mint egymillió dollár, a legnagyobb titokban tartják a hajó nevét, melyt az át fogja szállítani San Franciskóba. A harang színezüstről készült, 11.600 gyöngy és 300 gyémánt díszíti. A harangon a következő felírás van: „Hirdetem a szabadságot az összes országokban, mindenki számára.“

E héten kiosztják az exportengedélyeket

Bucuresti, február 6. A külkereskedelmet szabályozó intézet igazgatósága közli, hogy e hét folyamán kezdetét veszi az első negyedévi import engedélyek kiadása. Elsőnek a kereskedelem és ipar számára szükséges behozatali engedélyeket fogják kibocsátani. Eddigi értesülések szerint nagyobb behozatali lehetőségek vannak Németországból, Csehszlovákiából, Olaszországból és Angliából. Az északi államok behozatali kontingens meglehetősen kicsi. Az engedélyek kibocsátása már holnap, vagy holnapután kezdetét veszi. A mai nap folyamán az utolsó formalitásoknak tettek eleget.

Nagyvafadon a Carmel orf. kóser étterem

(Bul. Regele Ferdinand 3, Heymann-udvar, telefon 1400) a né. közönség rendelkezésére áll. Fővárosi nivó. Országszerte elismert kitűnő konyha, szolid árak, figyelmes kiszolgálás. — Esküvők és bankettek rendezését vállaljuk.

a becsiteni

bbi számunkban egységes enteni a lakóterint. Minden bejelenteni, a aladókat kell ket nem kst! cseledek ne albérteti lakó bejelentő la nélyazonossági nélyazonossági bejelentésnél ek nincs bérkban, szintén kolozsvári I. ngást elkerül a jelentkezőni a kijelölt p nem fogad sorrend a kö Duca, Flori ob, Rațiu Sa ulajdonosok és ului, Matei, nez, Carolina, National. Csü nopol, Baron énteken: Ma Novac, Vla aton: Dima a Unirii. Itt rendőrségen ás. Szombatic az érdekel-

és ércetában

ra szerint az yiségű petró Kelet-Euró- ainisztérium- k 100 millió

re mozgalom- zeneszerzők megindult a galom. Öfel- latt rövidesen zni.

megváltásként ana sósbor-

rel gyarapo- e. Londonból edes, a híres eges-tengeren ol jelentette mert feületét an területtel nem látott zők példáját llt Államok etre. Az ez- felderítő re- hegyet, sőt n. A földet áskor hozzá- ó gazdag ás- najója gyak- nénytelennek si jéghegyek, álzással és

SPORT

Középdöntőig jutottak a jégkorong-világbajnokság küzdelmei

Kanada, USA, Anglia, Magyarország, Svájc, Németország, Cseh-Szlovákia és Lengyelország jutottak a középdöntőbe

Zürich, február 6. A jégkorong világbajnokság előmérkőzése befejeződtek. Az elődöntőben — főleg néhány gyengébb képességű résztvevő miatt — olyan hatalmas gólarányú győzelmek voltak, melyek valóságos rekordot jelentenek a jégkorong VB-ok történetében. Legnagyobb meglepetés: az angolok nehéz győzelme a belgák ellen. A középdöntőbe minden selejtező csoport első két helyezettje, vagyis a következő nyolc csapat került:

Kanada, USA, Anglia, Magyarország, Svájc, Csehszlovákia, Németország és Lengyelország.

Eredmények:

A) csoport:

USA—Olaszország 5:0 (2:0, 1:0, 2:0).
Németország—Finnország 12:1 (2:0, 7:1, 3:0).

USA—Németország 4:0 (2:0, 0:0, 2:0).
Olaszország—Finnország 5:2 (1:0, 1:0, 3:2).

USA—Finnország 4:0 (0:0, 1:0, 3:0).
Olaszország—Németország 4:4 (1:0, 3:2, 0:2). Kétszeri meghosszabbítás után is döntetlen. A németek csak jobb gólarányukkal jutottak tovább.

Az A) csoport végső állása:

1. USA	3	3	0	0	13:0	6
2. Németország	3	1	1	1	16:9	3
3. Olaszország	3	1	1	1	9:11	3
4. Finnország	3	0	0	0	3:21	0

Továbbjutott: USA és Németország.
Kiesett: Olaszország és Finnország.

B) csoport:

Svájc—Lettország 12:0 (5:0, 3:0, 4:0).
Csehszlovákia—Jugoszlávia 24:0 (10:0, 7:0, 7:0).

Svájc—Jugoszlávia 23:0 (7:0, 7:0, 9:0).

Svájc—Csehszlovákia 1:0 (0:0, 1:0, 0:0).
Lettország—Jugoszlávia 6:0 (0:0, 3:0, 3:0).

A B) csoport végső állása:

1. Svájc	3	3	0	0	36:0	6
2. Csehszlovákia	3	2	0	1	33:1	4
3. Lettország	3	1	0	2	6:21	2
4. Jugoszlávia	3	0	0	3	0:53	0

Továbbjutottak: Svájc és Csehszlovákia.
Kiesettek: Lettország és Jugoszlávia.

C) csoport:

Kanada—Hollandia 8:0 (1:0, 4:0, 3:0).
Lengyelország—Hollandia 9:0 (2:0, 3:0, 4:0).

Kanada—Lengyelország 4:0 (2:0, 1:0, 1:0).

A C) csoport végső állása:

1. Kanada	2	2	0	0	12:0	4
2. Lengyelország	2	1	0	1	9:4	2
3. Hollandia	2	0	0	2	0:17	0

Továbbjutottak: Kanada és Lengyelország.
Kiesett: Hollandia.

D) csoport:

Magyarország—Belgium 8:1 (2:0, 4:1, 2:0).

Anglia—Belgium 3:1 (0:0, 0:1, 3:0).
Nehéz győzelem! Az eredmény meglepetés.

Anglia—Magyarország 1:0 (1:0, 0:0, 0:0).

A D) csoport végső állása:

1. Anglia	2	2	0	0	4:1	4
2. Magyarország	2	1	0	1	8:2	2
3. Belgium	2	0	0	2	3:12	0

Továbbjutottak: Anglia és Magyarország.
Kiesett: Belgium.

A középdöntő két negyves csoportban ma kezdődött meg. A selejtezők során elért eredményeket nem viszik magukkal a csapatok. Ha tehát ismét találkozhatnak, akkor újól játszanak.

Erdély jobbnak bizonyult a Bucovina elleni ökölvívómérkőzésen

Erdély—Bucovina 14:2

Târgu-Mures, február 6. Az országos ökölvívó bajnokságért vasárnap Erdély és Bucovina válogatottjai mérköztek egymással. Erdély válogatottja nagy fölényt mutatott a szépségű közönség előtt megtartott versenyen. A részletes eredmények:

Légsúly: Manz (Bucovina) pontozással győz Orbán (Erdély) ellen.

Bantamsúly: Boér (E) nagy küzdelem után pontozással győz Straba (B) ellen.

Pehelysúly: Dorianu II (E) pontozással győz Tupocica (B) ellen.

Könnyűsúly: Dorianu I az est legszebb küz-

delmében győzött Culesov (B) ellen.

Weltersúly: Kádár (E) pontozással győzött Vieru (B) ellen.

Középsúly: Hartig (E) a második menetben kiütötte Robincuc bukovinait.

Kisnehézsúly: Pop (E) küzdelem nélkül győz, mert Jonescu (B) nem jelent meg.

Nehézsúly: Veres (E) az első menetben kiütötte Havreliuc bukovinait.

BANÁT—OLTENIA 16:0

Bánát küzdelem nélkül győzött, mert Oltenia nem jelent meg.

Nagygólarányú győzelmek a romániai NB csapatok edzőmérkőzésein

Cluj, február 6. Vasárnap, kevés kivétellel, valamennyi NB csapat edzőmérkőzést játszott a közeledő idénykezdetre való tekintettel. Az NB csapatok legtöbbje nagy gólarányú győzelmet aratott.

Cluj, Victoria—KAC 6:3 (1:1). Változatos mérkőzés. Taranu (2), Pop IV (2), Felecan II és Martin, illetve Muresan (2) és Tunyoghya a góllövők. 500 néző. Bíró Chifor.

Baia-Mare, FC Carpați—Universitatea 6:1 (1:1). Szerény III (2), Szőke (2), Telegdy (2), illetve Benkó a góllövők. Bíró Huniade. 500 néző.

Timisoara, Ripensia—Rapid 7:1 (2:1). Marksteiner (3), Schwartz, Ciolac, Dobay, Tabac a Ripensia góllövői.

Kinizsi—Fratelia 12:1 (5:1). Klimek (4), Szilárd (4), Bajusz (2) és Malita 2 gólt lőtt.

Electrica—Patria 6:3 (3:1).

Politechnica—Victoria 5:1 (3:1).

Kadima—Cultura 9:0 (3:0).

Arad, AMTE—Olympia 10:0 (3:0).

Gloria—Astra 14:2 (7:0).

Resita, UDR—ATE 6:0 (3:0).

UDR II—Unirea Arad 5:2 (3:1).

Bucuresti, Venus—STB 7:1 (0:1, 5:1, 2:0). Háromszor 30 perces edzőmérkőzés.

Sportul Studentesc—Distributia 11:1 (3:1).

Makkabi—Metaloglobus 3:2 (2:0).

KÜLFÖLD

A WMAC két újabb győzelme Palesztinában. A temesvári csapat két legutóbbi mérkőzése: TMAC—Petach Tivva váloga-

tott 2:1 (1:0). TMAC—Hapoel 4:0 (3:0). Tel-Avivban.

Budapest, Zugló—Nemzeti 3:1 (1:0). Ösről elmaradt NB mérkőzés. Szünet után a Nemzeti kilenc emberrel játszott.

Szeged, Szeged FC—Szolnoki MÁV 4:0 (3:0). Barátságos.

RÁDIO MŰSOR

Kedd, február 7

Bucuresti. 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sporthírek. 13.40: Hanglemezek. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Hanglemezek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 20: Olasz est. 21: Olasz kerék. 21.15: Olasz szimfonikus zene. Majd a hangverseny szünetében kb. 22: Az olasz szimfonikus zene folytatása. A szünetben hírek. 23.15: Vendéglői zene.

Budapest I. 7.45: Torna, utána hanglemezek. 11: Hírek. 13.05: Országos Postászenekar. 14.30: Cigányzene. 19: A rádió szalonzenekara. 19.50: Tánclémez. 20.50: „A kísértet”. Hangfelvétel. 22.40: Hírek. 23: Cigányzene. 24: Operaházi zenekar. 1.05: Hírek.

Mit hallgassunk a külföldi műsorból?

Paris PTT. 22.30: Opera.

Belgrád. 21.30: Szimfonikus hangverseny.

Varsó. 20: Rádiózenekar.

SZÍNHÁZ·FILM·MŰVÉSZET

Paradies kisasszony

Szerdán este lesz a Paradies kisasszony bemutató előadása. Az eredeti bemutatók különleges izgalma üli meg netek óta a színházat. A színészek fokozott lelkiismeretességével készülnek feladatukra, hiszen az erdélyi drámaírás kibontakozása a színház legsajátosabb ügye.

Salamon László és Kornis Ottó színműve izgalmas témájával, érdekes történelmi háttérrel, mondánivalójának aktualitásával s kitűnő szerepeivel bizonyára meg fogja hódítani a közönséget.

A Paradies kisasszony egyelőre szerdán, csütörtökön és jövő kedden szerepel a műsorban.

Az Irodalmi bérlet meghosszabbítása

A színház népszerű irodalmi bérlete a Paradies kisasszony csütörtöki előadásával lejár. A színház most további négy előadással meghosszabbítja az Irodalmi bérletet. A meghosszabbított ciklus keretében kerül majd színre a Csikós, Hunyady Sándor nagyszerű új vígjátéka: Havasi napsütés, valamint Herczeg Ferenc Bizáncja is.

Akik nem kívánják bérletük meghosszabbítását, szíveskedjenek ezt csütörtök estig bejelenteni a színházi pénztárnál.

HETI MŰSOR:

Kedd fél 9: Angyalt vettem feleségül. (Nyolcadszor.)

Szerda fél 9: Paradies kisasszony. (Salamon László és Kornis Ottó az Erdélyi Helikon drámapályázatán kitüntetett színműve. Rendező: Gróf László. Főszereplők: Erényi Böske, Pényes Alice, Beness Ilona, Mária Éva, Paál Magda, Czopán Flóri, Feledé Éva, Gróf László, Tóth Elek, Kovács György, Nagy István, Lantos Béla, Mészáros Béla, Csóka József, Deésy Jenő, Réthelyi Ödön, Perényi János stb. Premierbérlet 23.)

Csütörtök fél 9: Paradies kisasszony. (Rendes bérlet 23. Irodalmi bérlet 16. szám.)

Péntek fél 9: A csikós. (Szigligeti Ede örökbecsű népszínműve Szeged helyi József eredeti énekeivel és zenéjével, korhí tancokkal. Modern színpadalkalmazta: Szabados Árpád. Rendező: Gróf László. Vezényel: Stefanidesz József. Főszereplők: Tóth Elek, Krémer Mancsi, Jenő, Tompa, Mészáros, Csóka, Beness, Czopán, Réthelyi, Lantos, Miklóssy, Paál Magda, Deésy, stb. Premierbérlet 24. A bérlet jegyét kívánatra csütörtök délig becserepli a pénztár.)

Szombat a „Teatrul Muncă si Voie Bună” előadásai.)

Vasárnap d. u. 3: Ide gyere rózsám. (Olcsó helyarákkal.)

d. u. 6: Hazajáró lélek. ((Nyolcadszor.)

este 9: A csikós. (Bérletszünetben.)

Hétfő fél 9: A csikós. (Rendes bérlet 24. sz. Irodalmi bérlet 17.)

Kedd fél 9: Paradies kisasszony. (Harmad-szor.)

A SELECT MOZGÓ MŰSORA:

Ejféli találkozás. Minden jelenetben mulatósos film, főszerepekben: Virginia Bruce, Melvyn Douglas.

A ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Minden idők legpazarabb francia filmjei. Minden idők legpazarabb francia filmjei. Conrad Veidt kettős szerepben a Sakál-játékos. Kempelen báró rejtélyes életének története beleszöve a lengyel szabadságharcba. Előtte 2 premier hirdető: Metro és Fox. Számozott helyek. Telefon 37-05. Gondoskodjon idejében jegyről a nagy tolongás elkerülése végett.

A CAPITOL MOZGÓ MŰSORA:

Premier! Hőféherke és a 7 törpe. Walt Disney csodálatos szép filmje. Kedvezményes jegyek nem érvényesek! Számozott helyek az 5, 7 és 9 óras előadásokon. Gyermeknek is csak jeggyel nézhetik meg ezt a páratlan filmet.

AZ URANIA MOZGÓ MŰSORA:

Önagysága inasa. Szellemes szalonvígjáték. Bus Fekete László „János” című színdarabja nyomán, főszerepekben: Annabella és William Powell.

AZ EDISON MOZGÓ MŰSORA:

I. Péter az ő lánya. Főszerepekben: Paul Hörbiger, Olga Tschechova és a csodagyermek. A film Salzburgban és környékén játszódik le. II. Elfelejtett arckép. Kémfilm, főszerepekben: Herbert Marshall. III. Új hirdető és Micky Maus.

RIO MOZGÓ MŰSORA:

(Volt Munkás mozgó)

3, 6 és 9 órakor! Két világszépség: I. A társadalom itél. Megható társadalmi dráma. Fősz.: Gladys George és Arline Judge. II. India lángokban. Szenzációs filmszéria. Fősz.: Shirley Temple és Victor Mc Lanlen. III. Híradó és Micky Maus. Következő műsorunk: I. A zenai fogoly. Fősz.: Roland Codman. II. A vadász kiáltása. Dzsungel film.

APRÓHIRDETÉSEK

Szavanként 2 lej, legkisebb apróhirdetés 20 lej. Aláírást keresők, üdülőhelyek és fürdők hirdetései, továbbá elveszett, eltűnt tárgyak miatti hirdetések szavanként 1 lej. Apróhirdetéseket csak előfizetés mellett küldünk. Jellegű levelekre, megkeresésekre csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk és csak portóztott leveleket továbbítunk.

400—500 ezer lejjel betársulnék, vagy átvinnék rentábilis ipar-, esetleg kereskedelmi vállalatot. „Város” jellegre kiadóhivatalunk továbbít.

Czur Salom parcellát veszek. Ajánlatot, pontos saldo kimutatással, „Haifa-Bay” jellegre az Új Kelet kiadóhivatalába kérek.

Suche intelligentes solides Deutsch und Rumänisch sprechendes izr. Fraulein zu 7 Jährigen Mädchen. Nicolae Wohl, Satu-Mare, Cuza Voda 1.

Irodai és üzleti tevékenykedésre alkalmas ügyes gyakornokot felveszünk. „Jövő” jellegre a kiadóba.

Nyomdavidállalat keres lehetőleg belvárosban nyomdahelyiség céljaira nagyobb szüret-helyiséget és irodák céljaira 4—5 földszinti szobát. Ügynököket díjazunk. Cím a kiadóban.

Veszünk élelmiszer-paszta készítéséhez berendezést. Ajánlatok „Pasta” jellegre Agen-tia „Mercur” Bucuresti, Sarindar 12.

Diófaszkevények, garnitúra, rekamié, ír-asztal, rádió, irógép eladó. Marechal Foch 24. I. Délelőtt 11—1.

Pincemester, ki a bor és hordókezelésben jártas, valamint a likórkészítést is érti, azonnalra állást keres. Kohn Armin Cluj, Str. Aron 43.

Elsőrangú ort. kőser kőszit, kihordásra is kapható a Concordia klub (Str. Memorandului 13) ujonnan átszervezett konyhájában.

Benősülhet 36—40 éves, mindhárom nyelvet bíró, irodai képzettséggel rendelkező ort. uriember. Héber tudású előnyben. „Korrek” jellege alatt a kiadóhivatal továbbít.

Háromtagú családhoz zsidó mindenest azonnalra keres Körösi, Str. Erațianu 33. második emelet.

Keresek jó családi házat 5—600.000 lej értékben. „Központ közelében” jellegre a kiadóba.

Bőrkezesítőt géppel vagy anélkül nagy fizetéssel felveszek. Cím a kiadóban.

Ké

Kü

Januá

Az élelmisz

Bucuresti, statisztikák s drágulás mut nuában a k nem volt egy is az élelmisz hanyulás köv házati cikkek gaszthalatók. mint január v 1996 volt az cembervégi 3

A pé

Megirtuk,

egyes vámiü tárgyak érték el, amelyekel pokban az eg tartottak, az vatalos lap fe ügyminiszter pénzügyminis árveréseket. zó erdélyi v az árverések február 21-én Szatmáron, március hó

NE FE

— Sulem k akiket azelőt Reb Leizer felől.

— Nem Sule amely eddig i — Es reb I

Blápfalvai üzle saott.

— Reb Su vics hívösen nek sohasem nek óta mind

Sulem le va ta. Mindent k van Lazarovic vetel... A pil volna. De igaz balmét, a n

Nincs, nincs — Tíz év o Leizer, egy smeljük töled

Ránéz reb közás és fens mestered pen szonkivül iga mével elmond nak a szavak

— Akí tiz után is fizet. letlenül nem

Reb Leizer nem felet? M nem feletés? kedett. A

Kérjen mindenütt ADY 101-es harisnyát 79 lejért!

KÖZGAZDASÁG

Január hónapban három ezreléssel drágult a megélhetés

Az élelmiszerek áraiban némi olcsóbbodás, a ruházati cikkek áraiban kisebb mérvű drágulás mutatkozik

Bucuresti, február 6. A hivatalos indexstatistikák szerint január hónapban némi drágulás mutatkozik a megélhetésben. Januárban a közszükségleti cikkek áraiban nem volt egységes áralakulás. Amíg ugyan az élelmiszerek átlagáraiban némi árnyululás következett be, addig egyes ruházati cikkek áraiban áremelkedések tapasztalhatók. Az „Argus” statisztikai szolgálat január végén 1916 évhez viszonyítva 396 volt az megélhetési indexszám, a decembervégi 3987-es indexszámmal szem-

ben, ami cca három ezrelékes emelkedésnek felel meg.

Az élelmiszerek januárvégi indexszáma 3724 volt, a decembervégi 3733-mal szemben, ami cca 2,5 ezrelékes olcsóbbodásnak felel meg. A ruházati cikkek januárvégi indexszáma 4489 volt, a decembervégi 4453-mal szemben, ami cca 9 ezrelékes drágulásnak felel meg. Az egyéb közszükségleti cikkek januárvégi átiagindexszáma 3777 volt, éppenugy, mint december végén.

A pénzügyminiszter elárverezteti az egyes vámhivatalok által elkobzott árukat és tárgyakat

Megirtuk, hogy a pénzügyminiszter az egyes vámhivatalokban elkobzott áruk és tárgyak értékesítésére árveréseket rendelt el, amelyeket november és december hónapokban az egyes vámhivataloknál meg is tartottak, azonban kevés sikerrel. A hivatalos lap február 4-i száma közli a pénzügyminiszter ama rendeletét, amellyel a pénzügyminiszter megismételteti ezeket az árveréseket. A rendelet szerint a következő erdélyi vámhivatalokban ismétlik meg az árveréseket: Február 20-án Aradon, február 21-én Brassóban, március 2-án Szatmáron, március 3-án Nagyszebenben, március hó 6-án Temesváron a közrak-

raktárban, március 7-én a Temesvár-Béga-i vámhivatalnál és március 8-án Ermi-hályfalván. A hivatalos lap február 4-i (Partea II.) száma részletesen felsorolja az árverésre kerülő árukat és tárgyakat.

Ploesti és Flume között petróleumszöveték építését tervezik. Gafencu külügyminiszter belgrádi tárgyalásai alkalmával ajánlatot kapott egy Ploesti-Flume között — Belgrádon keresztül — építendő petróleumszöveték építésére. A tervezet szerint ezen a csővezetékén látnák el nemcsak Jugoszlávia petróleumszükségletét, hanem az adriai olasz kikötők szükségletét is.

A kormány nagyobb mennyiségű élőpontyot akar Palesztinába exportálni

Bucuresti, február 6. Az állami halászati igazgatóság az utóbbi hetekben oly nagy mennyiségű dunai halat vitt a bucaresti piacra, hogy az erdélyi és bucovinai halászok áru eladatlanok maradtak. Éppen ezért Bucurestiben az élőhal detail ára egyes napokon kilogrammonként 40 lej volt, amelyhez hasonló alacsony ár Bucurestiben évek óta nem volt. Mivel az állami ha-

lászati vállalat (PARID) és a magán halászok által kifogott mennyiségek nem adhatók el, a nemzetgazdasági minisztériumban a hal, de főleg az élőponty-export lehetőségét tanulmányozzák. Ebből a szempontból elsősorban Palesztinát vették szemügyre és a kormány lépéseket is tesz nagyobb mennyiségű romániai élőponty palesztinai elhelyezésére.

Az Inzestrarea-kötvények huzása. Az 1934. évi 4,5 százalékos Inzestrarea-kötvények február 1-iki sorsolásán a következő számokat húzták ki:

3 millió lejt nyert a 2.493.539 számú kötvény.

1—1 millió lejt nyertek a 232.720 és 2.854.434 számú kötvények.

500.000 lejt nyertek a 100.669, 2.011.546 és 3.363.877 számú kötvények.

250.000 lejt nyertek a 335.865, 555.489, 719.640 és 2.995.057 számú kötvények.

100.000 lejt nyertek: 213.167, 213.179, 232.712, 248.731, 306.087, 330.484, 358.644, 714.077, 722.983, 905.306, 1.280.733, 1.307.823, 1.351.656, 1.371.645, 1.506.443, 1.542.922, 2.071.648, 2.367.959, 2.376.378, 2.409.263, 2.430.200, 2.580.983, 2.592.956, 2.624.313, 2.726.786, 2.762.707, 2.838.832, 2.927.211, 3.257.547, 3.360.351, 3.367.863, 3.435.623, 3.630.151, 3.630.159, 4.647.074, 3.649.101, 3.657.955, 3.679.033, 3.690.369 számú kötvények.

A fentiek kivül még számos kötvényt húztak ki 1200 lejes összegekkel. (Kötelezettség nélkül.)

A Telefontársaság nem fizet aviatikai illetéket. Megirtuk, hogy a Telefontársaság és az Aviatikai Alap Pénztára között per keletkezett az Aviatikai Alap Pénztára által követelt nyugtabélyegek miatt. A perben a napokban mondta ki a döntő szót a Semmitűszék, amely ítéletében megállapította, hogy a Telefontársaság ügyletei menetek minden illeték alól, a koncessziós szerződés értelmében. A döntésnek csak a jövőre nézve van jelentősége, mivel a Telefontársaság az aviatikai illetéket a feleknél felszámította.

Ülést tartott a Legfőbb Kartell Tanács. A Legfőbb Kartell Tanács pénteken ülést tartott, amelyen a ploesti szondagázárak analízisét, valamint a ricinusolaj árak kérdését tárgyalták. A többi ügyek tárgyalását február 10-re halasztották el.

Zürichi árfolyamok (február 6.): Márka 177,75, holland forint 238,75, dollár 442,87, font 20,725, francia frank 11,71, olasz lira 23,30, csehszlovákia 15,15, pengő 87,—, dimár 10,—, lej 3,40, zloty 83,65, belgas 74,825.

A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai:

Dollár	141.59—143.66
font	662.40—672.75
palesztinai font	663.09—673.44
holland forint	76.32—77.49
svájci frank	31.95—32.43
francia frank	3.56—3.77
márka	40.50—41.50
pengő	25—27
csehszlovákia (hivatalos)	4.63—4.77

A gabonaexportból szabadforgalomba hozható devizakvóták árfolyamai tartottak. A bucaresti magánforgalomban a következő árfolyamok alakultak ki:

Angol font, 30%-os szabadkvóta	1860—1870
angol font, 20%-os kvóta	1480—1490
angol font, 40%-os kvóta	1160—1170
holland forint, 30%-os sz.-kvóta	217
dollár, 30%-os szabadkvóta	400
svájci frank, 30%-os kvóta	90
francia frank, 30%-os sz.-kvóta	10.78
belgas (kliring)	64
belgas, 15%-os	67.95
svédkorona, 30%-os kvóta	84

REGÉNY
Irtó KACZÉR ILLES
(28)

NE FELEJ SZOLGÁM JAKOB

— Sulem bizony ad az ő parasztjainak, akiket azelőtt nem ismert.

Reb Leizer se tér ki egy kis borséles vita miatt.

— Nem Sulem ad, a lápfalvai üzlet ad, amely eddig is adott.

— Es reb Leizer se Sulemnek ad, hanem a lápfalvai üzletnek ad, amelynek eddig is adott.

— Reb Sulem téved, — mondja Lazarovics hívösen — reb Leizer a lápfalvai üzletnek sohasem adott. A lápfalvai kocma tíz év óta mindent készpénzért vásárol.

Sulem le van forrázva. Ezt eddig nem tudta. Mindent készpénzért? Akkor talán igazán van Lazarovicsnak, ha most is készpénzt követel. A pülpulista szempontjából igaza is volna. De igaza van-e, ha a dolgok belső értelmét, a méltányosságot nézi az ember? Nincs, nincs igaza.

— Tíz év óta készpénzt kapsz tőlünk, reb Leizer, egyszer tíz év után csak megérdekeljük tőled ezt a kis hitelt.

Ránéz reb Leizerre s a tekintetében várakozás és fensőbbég. Na, reb Leizer, a te mestered pengéies elme volt, de az enyém azonkivül igazi caddik. S miután ezt a szemével elmondotta, a száján játékosan vannak a szavak.

— Alá tíz év óta folyton fizet, az tíz év után is fizet. Akkor is fizet, ha egyszer véletlenül nem fizet.

Reb Leizer Lazarovics vonogatja a vállát, nem felel? Mit jelent ez a vállvonogatás és nem felelés? Sulem tagadhatatlanul fellépett. A homonnai, hunfalvai és szent-

miklósi jesivák fölünyesen győztek a maramaroszigeti „gaon” iskolája felett.

Sulem győzelme persze csak föltevéses. A föltétlen győzelemhez reb Leizer szempontjából még egy kicsiny, de le nem kicsinyelhető föltétel hiányzik. Ez a föltétel: pénz. Pontosabb meghatározással: százhetvenegyhány forint. Ha ez az egy érve még megvan Sulemnek, győzött az egész vonalon. De ha nincs meg, megnyerhette a vitát, de árut nem kap.

Sulemnek egyelőre elég, hogy megnyerte a vitát. Hogy ime fölünybe került. Szellemi fölünybe, és erkölcsi fölünybe is, nemde? Amikor jött, készült meginteni a gazdag reb Leizert. Száz kemény és hatásos mondata volt számára. Mondatai a Példabeszédekéből, a Prédikátorból, a haragos Ámoszból, a keserű Jóbból, Mondatai a Talmudból és a midrásból, a királyok és a próféták, a tanítók és a szent rabbik életéből. Mondatai, amelyek megrázzák, felkavarják, lesújtják, elérzékenyítik és jobb belátásra bírják Leizer Lazarovicsot. Mos örül, hogy nem mondta el. Kár lett volna annyit szépet és nagyot erre a szőrös-zivüre pazarolnia. Aki csak azért él, hogy gyűjtse a pénzt. Négyezer év óta nem hagyta abba a táncot, amelyet ott kezdett a Hóreb püsztájában az aranyból olvasztott borjú körül. Ezeknek a bűneiért kell Izraelnek binhódnie és vezekelnie.

— Gyeriünk, Kesse! Itt semmi keresnivalónk többé.

Reb Leizer odaszólt a legényének.

— Fadele, vidd vissza a kulcsot.

Barátságosan biccentett Sulemnek. — Jó esztendő, reb Sulem.

Sulem gögösen elhajtott mellette.

Csak este ment haza Sulem a maárvima végeztével. Amikor kihajtott a Lazarovics-udvarról olyan lendülettel volt Kesének, azt lehetett hinni, meg sem áll hazáig. Kesse pökendi kedvében volt. Mialatt gazdája magas vitát folytatott reb Leizerrel, a derék Fadele egy vödör cefrét tett elébe, amelyet azon melegen hozott az égetőből. S mire Fadele megtudta, hogy az üzletből nem lett semmi és egy dadogós mozdulattal elrántotta Kesse szája elől a vödört, már alig volt a fenékén valami. Kesének isteni izlett a szeszgyári lé, amelyben finom krumplimoslék volt, izes gabonakása és egy páras-illatos valami, amit Kesse azelőtt sohasem élvezett és így buta fejével nem is tudta meghatározni, micsoda. Csak azt tudta, hogy könnyűnek érzi magát, mint egy táltos és hogy szép az ég, szép a föld, szépek a hordók, a döglött dongák és a rozsdás abrónok Leizer, pardon, reb Leizer Lazarovics udvarán. Ha gondolkodott volna Kesse, megtudta volna, miért énekel Galagonya Gáspár, Pólya Vince és maga Bör Máté bíró ur is, amikor esténként hazamennek a kocsmából. Mert amit ott ittak, szintén tartalmaz valamit ebből a jóból, ha kevésbé hig adagolásban is, mint a neki kiosztott porció. De hisznek az is elég hig és egészen mentesnek ezt se lehet ép mondani, hála a lovak, a tehének, a bileámi szamarak angyalának, aki kivont karddal áll az égetőmester háta mögött, nehogy az utolsó cseppig mindent kifőzzön a krumpliból és a gabonából és a cefrébe már semmi se jusson. Reb Leizer Lazarovics ezért igen-igen haragszik az égetőmesterre és elvakuit haragjában nem akarja észrevenni isten angyalát.

Kesse széles jókedvének egyéb oka is lehetett. Az uton Lápfalvától Batizig mintha már gyanította volna, hogy Batizról Lápfalváig nem lesz olyan jó dolga. Hogy miből gyanította? Talán abból, hogy Sulem olyan bizakodó volt. Ha ezeket a hordókat mind

megtöltik és reb Leizer a magáéból is ad néhányat, az annyi lesz, hogy a fele se tréfa. Milyen nagy szerencse, hogy reb Leizer nem töltött és nem adott, lehet szállni, mint a fecske, gyüte, Sulem, gyüte gazdám, gyü!

Az egyedüli, amivel több volt most a székén, az Sulem bánata volt, de ez aztán nagy és nehéz bánat volt. Kesse a cefre hatása alatt ezt se nagyon érezte, annál inkább Sulem. Bánta, nagyon bánta, hogy eljött reb Leizerhez Batizra. Inkább ment volna Károlyba Rothbarthoz. Igaz, hogy Rothbarthól ő eddig nem is tudott és ha egyéb haszna nem volt a reb Leizerrel való véleményesereinek, annyi mindenesetre volt, hogy megtudta tőle a konkurrens nevét és címét. A batizi zsinagógában többet is megtudott. Mert hiába akaródzott most Kesének szarnyalnia és meg sem állnia, amíg a lápfalvai csárdát el nem éri, Sulem számára más célja is volt a batizi utnak, mint pusztá anyagiaság és földi mámorok elérése. Hónapok óta is ott lehetett. Reggel a sachszima alatt, nem volt zsinagógában, ma végre háromszor délután minichánál és este maárvimán. Reggel még a taleszt és a tefilint is felvehette. És ha olvasó nap lett volna, a tórához is felhívták volna. — jájmajd! — és egész Batiz megtudta volna, ki és mi az új lápfalvai árendás.

Mi tagadás, így is megtudták. Batiz nem szabadkirályi város, nem rendezett tanácsu város, nem is város. Aki azt hiszi, hogy nagyközség, az is téved. Batiz nem nagyközség, ellenkezőleg. De Batiz Batiz. Batizban lakott reb Leizer Lazarovics, az égető, ainek egy szókimondó vevője, reb Smáje Dobrácsapátiából egyszer azt mondta: „Sie wern af de andere Welt ách brennen, reb Leizer”, ami azt is jelentheti, hogy reb Leizer a tulvilágon is égetni fog. Sulem jóízűen nevetett, amikor reb Jákeve Ancsel, a batizi gyertyamártó, a kis zsuppedeles zsinagóga udvarán elmesélte. Ráfért egy kis jóízű nevetés és illett, hogy a már egyszer Batizban van, alaposan tájékozódjék, milyen hely Batiz és ki lakik ott.

(Folytatjuk.)

UJKELET Legújabb hírek

A tengely-államok ellen- népszövetséget alakítanak?

Mussolini beszéde a fasiszta nagytanács ülésén. A náci-milícia vezére Libiába utazott
Miért maradt el Mussolini politikai nyilatkozata?

Bécs, február 6. Egy bécsi lap szerint Németország, Olaszország és Japán illetékes tényezői előzetes megbeszéléseket folytatnak Ellen-Népszövetség alakításáról. A kezdeményezők véleménye szerint ehhez az Ellen-Népszövetséghez csatlakoznának mind azok az országok, amelyek rokonszenveznek a tengelyállamokkal. Így például: Magyarország, Mandzsukuo és a nemzeti Spanyolország, esetleg Bulgária is. Az új Népszövetségnek Bécs lenne a székhelye. A hírt hivatalos helyről nem erősítették meg.

Róma, február 6. A Stefani ügynökség jelenti: A fasiszta nagytanácsban a Duce beszámolót mondott az általános politikai helyzetről. Beszédét megelőzőleg Ciano gróf külügyminiszter ismertette Olaszország külpolitikájának fő irányát. A Duce kommentálta Ciano gróf jelentésének főbb pontjait. Ezután a fasiszta nagytanács közfelkiáltással elfogadta a következő napirendet:

„A fasiszta nagytanács mélyesleges megelégedését fejezi ki a Führernek a hatalom átvételének hatodik évfordulója alkalmából mondott beszéde felett, melyben ismét kifejezte a politikai, eszmei és katonai szolidaritását, mely egyesíti a fasiszta és nemzeti szocialista forradalmat és a két nép jövőjét.”

„A fasiszta nagytanács, mely Gerona elfoglalásának, tehát egész Katalóniának a felszabadítása napján ült össze, égő üdvözlőt küldi a hősiessé spanyol harcosoknak és légionáriusoknak, a győzelem szolidaris tényezőinek és az egész világ tudomására hozza, hogy az önkéntes erők és a fasiszma nem fogják abbahagyni a játékot annak befejeződése előtt, úgy ahogyan befejeződnie kell: Franco tábornok győzelmével.”

A Duce ezután ismertette a harcos fasiszta megállapításának huszadik évfordulójának megünneplésére tett intézkedéseket. Szavai után a fasiszta nagytanács a következő napirendet fogadta el:

„A fasiszta nagytanács, a Duce indítványára, elhatározta, hogy a harci fasiszta alapításának huszadik évfordulója alkalmából utólagosan kifejleszti a szociális törvények egészét.”

A tanács következő ülésére február 10-én kerül sor.

Párizs, február 6. Az Epoque című lap Mussolini szombat esti beszéde kapcsán rámutat arra, hogy a Ducenak ebben a beszédeben az olasz követelésekről kellett volna beszélnie, de nem mondott semmit. Ez a második beszéd már az utóbbi napokban, amelyet elhalasztott és mi, franciák, kíváncsiak volnánk azokra az okokra, amelyek miatt meghosszabbította hallgatását az olasz kormányfő. A látszat szerint két oka van ennek: 1. Roosevelt állásfoglalása és 2. a jugoszláv kormány várakozása.

Róma, február 6. (Radór). Lütze, a német nemzeti szocialista milícia vezérkari főnöke elfogadta Balbo marsall meghívását és ma reptülőgépen Libiába utazott.

Párizs, február 6. A francia sajtó Mussolini szombati beszéde elmaradásának okait közli. Eszerint: 1. Franco győzelme előreláthatóan, erősen javítani fogja az olaszok helyzetét; 2. Roosevelt közbelépése; 3. a jugoszláv kormány bukása, amelynek külpolitikai okai voltak; 4. az afrikai olasz követelések elintézésére alkalmasnak látszik a diplomáciai út; 5. Berlin és Párizs között folyamatban vannak a tárgyalások.

„Az olasz követelések csak meg erősítették az angol-francia szolidaritást” — írja a Times

London, február 6. Az angol sajtó élénken foglalkozik a spanyolországi események alakulásával. A Times nyugtalanágának ad kifejezését a Giornale d'Italia azon cikke miatt, amelyben azt állítja, hogy Franco tábornok győzelme nem lehet csupán katonai, hanem politikai is és hogy az olasz önkéntesek visszavonása előtt a vörös seregeknek el kell

hagyniok Spanyolország és a szomszéd országok területét. A Times megállapítja, hogy Londonban meglepetést keltett az olasz sajtónak a magatartása és az a mód is, ahogyan Chamberlain és Halifax multheti beszédeit kommentálják, mintha az angol államférfiak nem osztanák a francia felfogást az olasz követelések tekintetében. Miután az angol államférfiak nem foglaltak élesen állást az olasz követelések ügyében, az olasz sajtó azt a konkluziót vonja le, hogy a hallgatás jóváhagyást jelent. Ezzel szemben az angol kormány magatartása mitsem változott azóta, hogy újból leszögezték a francia-angol szolidaritást Chamberlain és Halifax legutóbbi látogatása után közvetlenül. Az angol kormány tökéletesen megérti a francia kormány azon határozatát, hogy semmilyen engedélyt nem tesz a fenyegető támadásokkal

szemben, még azokban a pontokban sem, amelyekről tárgyalni lehetne, ha ezek az inzultusok nem volnának. Ha valamilyen fejlődés ment keresztül az angol magatartás az olasz követelésekkel szemben, úgy ez csak abban a tényben lehet fel, hogy az angol és francia érdekek azonosságát még világosabban juttatták kifejezésre, mint a múltban.

Hazarendelték Rómából a benemavatkozási bizottság angol szakértőit

London, február 6. A három angol szakértő, akik a benemavatkozási bizottság küldetésében hat hónappal ezelőtt Rómába mentek, hogy előkészítsék ott az olasz önkéntesek hazahívását a spanyol frontról — londoni utasításra ma visszatértek az angol fővárosba.

Az olasz sajtó tiltakozik London és Párizs szolidaritása ellen

Róma, február 6. A „Resto del Carlino” című lap mai számában kifejti, hogy Olaszország másképpen viselkedik Angliával, mint Franciaországgal szemben, mégpedig azért, mert az abessziniai háború után a két állam más és más magatartást tanusított. Ha az abessziniai háború Olaszország győzeme volt 52 nemzetel szemben, a spanyolországi háború Olaszországnak Franciaországgal szemben kivívott győzelmét jelenti. Az elvesztett háborukat meg szokás fizetni, még pedig

annál drágábban, mint hogy még régi számadások is rendezésre várnak, mint Korzika, Tunisz, Nizza, Savoya, Dzsibuti, Szuezi csatorna, stb. Párizs, hogy ezen szabálytalanul nyert javakat megtagadja, London szolidaritására hivatkozik ma. De hát a Chamberlain-kormány sajtó kezeléssel akarja megsemmisíteni Olaszország türelmes együttműködését, belevetve az angol nemzetet és birodalmat a harcba? Ezt a kérdést tesszük ma fel Angliának.

Chamberlain szenzációs bejelentése az alsóházban

Háboru esetén Anglia és Franciaország kölcsönösen azonnal egymás segítségére sietnek

LONDON, február 6. A londoni alsóház mai ülésén Chamberlain szenzációs bejelentést tett. Az angol miniszterelnök a következőket mondotta:

— Kötelességemnek tartom világosan leszögezni, hogy Franciaország és Anglia között olyan viszony áll fenn, amelynek értelmében bármely fenyegetés, amely Franciaország ellen irányulna, bárhol is jönne, nyomban a két ország közötti együttműködést vonná maga után. Az angol kormány tökéletesen azonosítja magát Bonnet nyilatkozatával, aki azt a kijelentést tette, hogy háboru esetén Anglia és Franciaország rendelkezésére áll, minthogy Franciaország is minden erejével Anglia segítségére sietne.

Kimentették a tengerből az egyik constantjai öngyilkost

A constantjai hitközség kommunikéje

Constantja, február 6. Lapunk más helyén beszámoltunk egy aradi és egy váradai zsidó fiatalember tragikus öngyilkosságáról. Weinstein Henrik aradi fiatalember, minthogy nem tudott feljutni egy palesztinai hajóra, sommalin-pasztilákkal mérgezte meg magát, míg a váradai származású Friedmann nevű társa a tengerbe vetette magát.

Mint lapzártakor jelentik, Friedmann egy tengerész kimentette a tengerből és e pillanatban már tul van az életveszélyen.

A bucaresti lapok rengetegen érkeznek Constantjába azzal a szándékkal, hogy Palesztina felé behajózzanak. A rendőrség ma razziát tartott a városban és a Traian-szállodában őrizetbe vett egy négytagú emigráns csoportot.

A constantjai hitközség a tragikus események hatása alatt az alábbi kommunikét tette közzé:

Egy minden alapot nélkülöző hír hatása

alatt számos zsidó fiatalember érkezik, minden előzetes információ nélkül Constantjába. Ezideig még ritkábbak voltak az érkezések, a rendőrség azonban több esetben eljár ezek ellen és azokat, akik hajókra kíséreltek meg felszállást, tiltott határátlépés címén adták át a rendőrségnek, míg másokat, akiknek nem voltak rendben az irataik, ezen a címen vettek őrizetbe. Akiket a tiltott határátlépés megkísérlése előtt fogott el a rendőrség, a hitközség segítette abban, hogy hazatudjanak utazni. Ma azonban, amikor egyre nagyobb csoportok érkeznek, a hitközségnek nincs módjában többé segélyt nyújtani, minthogy összes alapjai kimerültek. Eppen ezért felhívja a constantjai hitközség azoknak a figyelmét, akik kíváncsiak lennének, hogy azt csak a hatóságok tudatával és a törvényes formák betartásával eszközölhetik, különben kénytelenek lesznek önmaguk viselni vállalkozásuk következményeit.

(Elsőoldali cikkünk folytatása)

turán Azana és del Vayo, valamint a francia követség és az angol ügyvivő között lefolyt tárgyalások során a köztársasági fegyverszüneti javaslatot tettek, amelyet Alba hercegéhez, a nemzeti Spanyolország londoni megbízottjához továbbították azzal a céllal, hogy azt hatádektalanul juttassa el Franco tábornokhoz.

Párizs, február 6. Franco tábornok közvetlen környezetéből származó híradást közöl az Havas, mely szerint néhány nap óta tárgyalások folynak Miraja tábornok, a madridi köztársasági haderők parancsnoka és a nemzeti spanyol vezérkar között azokról a feltételekről, amelyek között megadnák magukat a Közép-Spanyolországot megszállásuk alatt tartó köztársasági seregek. A párizsi spanyol köztársasági követség kategórikusan cáfolja ezt a hírt.

Olaszország olasz-spanyol határt akar?

PÁRIZS, február 6. Franciaországban nagy feltűnést keltett a Popolo di Roma legutóbbi számában megjelent afrikai térkép, amely a német gyarmati követeléseket volt hivatva illusztrálni. Ezen a térképen nem szerepel Francia-Szomáli határa, vagyis francia Szomalit bekebelezi a térkép Eritreába, illetőleg Ethiópiába.

Az olasz lap ugyanezen számában egy európai térképet is közöl, amelyben a francia Provence Langedot tartományja olasz szuverénitás alá tartozik, vagyis Olaszországnak közös határa van ilyenformán Spanyolországgal.

243 házkutatás a Dohány uccai bombarobbanás ügyében

Budapest, február 6. A rendőrség a Dohány uccai bombamerénylet ügyében folytatott nyomozás során megállapította, hogy a Dohány uccai tempomra három bombát dobtak, amelyek közül kettő robbant fel. Eddig 243 házkutatást tartottak a nyomozás során.

Tüntetések Lengyelországban a londoni Palesztina-konferencia előestéjén

Varsó, február 6. A londoni kerekasztal-konferencia előestéjén Lengyelország öt különböző helyén zsidóellenes tüntetéseket rendeztek, a palesztinai zsidó bevándorlás korlátozása ellen.

Szófiát és Prágát is figyelmezteti Oroszország a diplomáciai viszony megszakításának lehetőségére

Varsó, február 6. Hir szerint Oroszország Magyarországgal való diplomáciai viszonyának megszakítása után utasította prágai és szófiai ügyvivőit, hívják fel az illető kormányok figyelmét arra, hogy amennyiben csatlakoznának az antikomintern paktumhoz, Oroszország kénytelen volna őket olyan államoknak tekinteni, amelyek függetlenségüket elvesztették és amelyekkel így nem lehet formális diplomáciai viszonyt fenntartani.

Zsidóellenes javaslat a prágai ügyvédi kamarában

Prága, február 6. Az ügyvédi kamara vasárnapi ülésén a zsidókérdéssel foglalkozott. Dr. Szlabej, a volt agrárpárt ügyvéde, határozati javaslatot terjesztett elő, amely szerint a magukat német nemzetiségűeknek vallott zsidó ügyvédek felszámolását megköveteli joguktól és csak azok a zsidó ügyvédek maradhatnak meg az ügyvédi kamarában, akik az 1910-i népszámláláskor csehneknek vallották magukat. De ezek is csak zsidó kliensekkel foglalkozhatnak. Az elnök nem bocsátotta szavazat alá a javaslatot, hanem irásban fogja leszávatni a kamara tagjait. A határozati javaslat szerint az ügyvédi kamara 1927 tagjai közül 515 zsidó.

FRATERNITAS R T CLUJ NYOMASA

BUN DE IMPRIMAT

Postafiók
Kassa postafiók
Kassa h. n. n.
No. 24416/22
10. Teléfont: 18
Helyvonat 110.
Évve 600, egyen
földre: Helyvon
teléfont 12. eg
Hirdetéseket
„UJ KELET”
belső kiadású
ja. Önkéntes
forrás megjelöl

Chamberlain

London, február 6. Chamberlain beszéde világot keltett. Barát nagy jelentőségű miniszterelnök az angol-francia...
A Reuter róberlainnak az minden tekintetben szaggal, olasz...
tűnést és meg

Párizs, február 6. A francia lapok egy része berlain alsóház...
írja, hogy a Chamberlain adott...
sebb mivel az fellépett gyanú...
lain elővigyázat...
vatalos kötele...
napj nyilatkoz...
ségnek kell tek...
nyal a többi n...
rint fognak ér...
A Le Jour...
politikus, aki...
tátorok nehéz...
pitja, hogy az...
nem hogy sem...
és csak a béke...
Az L'Épouée...
öt nap óta eg...
tősége. Néme...
1914-eshez ha...
kialakulásától...
A l'Ordre s...
ki figyelmét f...
lásainak kell...
re szükség vo...
meg sem tul...
A Le Popul...
nyét: Chamber...
roknak, hogy...
bontására írá...
tett mást, min...
A l'Humanité...
berlain nyilat...
volt. A franc...
most már mi...
hanem minden...
közvetlenéyek...
szes franciák

Washington
berlain hétfői...
sült Allamok...
sel fogadta. E...
amerikai szen...
ülésén minden...
köl fogadták...
ellenzék csak...
kalmazott elj...
érdemi részét...
célit szolgálta...
szövetségre...
vonatkozó fel...
liát, vagy bár...
Mértékadó kö...
hogy egy Ro...
többsége és a...
szé azt a felf...
sült Allamok